

MTI.

Magyar Rádió és Televízió Szervezet, Budapest, I., Rém utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezető igazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. november 17.

bb 1. hat hangverseny a rádió stúdiójában, a zeneakadémián -
a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarának év végi
programja

i s/gk szb fm

1964. november 17.

a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarának vezetői összeállították az együttes év végi műsortervét. a zenekar fellép az országos filharmónia rendezésében a zeneakadémiai bérleti hangversenyeken, továbbá folytatják a „századunk zenéjéből,” című népszerű sorozatot, ezenkívül több hangversenyt adnak a magyar rádió stúdiójából.

a bérleti hangversenyek keretében november 22-én, vasárnap kórody andrás vezényletével három csajkovszkij-művet adnak elő a zeneakadémián. december 20-án ismét a zeneakadémia pódiumán lép fel az együttes. a zenekart willi boskovsky dirigálja. műsorukon többek között johann strauss tavaszi hangok, mesék a bécsi erdőről, a cigánybáró - nyitány, josef strauss: vidám kedvvel, delirium-keringő és eduard strauss: szabad az út című művei szerepelnek.

december 1-én a stúdióból jelentkezik a zenekar. ekkor a „századunk zenéjéből,” című sorozat keretében petrovics emil: szimfónia című szerzeményét mutatják be, és előadják ravel: g-dur zongoraversenyét és sztravinszkij: tűzmadár című balettszvitjét. a zenekart lukács ervin vezényli, a műsorban közreműködik solymos péter zongoraművész.

/folyt.köv./

bb 1. /hat hangverseny... 1. folyt./- szb

önálló hangversenyt ad november 26-án a stúdióból a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara. carlo franci vezény-
letével clementi, webern, szostakovics és verdi egy-egy zenemű-
vét tolmácsolják. az év utolsó hónapjában a zenekar két hang-
versenyét sugározzák ugyancsak a stúdióból. a december 9-i kon-
certen schumann a-moll gordonkaversenye, mendelssohn: ruy blas
nyitánya és sibelius 6. szimfóniája hangzik el. a hangversenyen,
amelyet jussi jános vezényel, közreműködik a világhírű olasz
gordonkaművész, enrico mainardi. az év utolsó stúdióhangverse-
nyét december 29-én adja a zenekar. ekkor bartók és ravel egy-egy
művét j átsszák lehel györgy vezényletével. a koncert első számát,
bartók 2. hengedűversenyét kovács dénes adja elő. /mti/

bb 2. pályázat a felsőoktatási reform végrehajtásának segí-
tésére

i vt/tm szb zs

1964. november 17.

a művelődésügyi minisztérium és a pedagógusok /szakszervezete
pályázatot hirdet a felsőoktatási intézmények oktatói részére. a
pályázat célja, hogy elősegítse a felsőoktatási reformmal kapcsol-
atos feladatok megoldását.

a pályázók két témában dolgozhatnak ki pályamunkát. az első:
egy-egy felsőoktatási intézmény valamelyik évfolyamának - esetleg
egy évfolyam meghatározott nagyobb létszámú csoportjának - arcu-
lata. a második téma: az oktatás jelenlegi színvonala, a színvo-
nal emelésének feltételei és problémái egy-egy felsőoktatási in-
tézmény - egyetemi kar, főiskola, stb., esetleg szak, illetve
szakcsoport - vonatkozásában. mindkét tételt kidolgozhatják a
részvevők a levelező oktatásra is.

a pályázatot a jövő év augusztus 1-ig kell beküldeni a peda-
gógusok szakszervezetének elnökségéhez. a pályadíjak: két, egyen-
ként 5 000 forintos első díj, két 3 000 forintos második és ugyan-
csak két 1 500 forintos harmadik díj.

a pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a peda-
gógusok szakszervezete köznevelési és szervezési osztályán kaphat-
nak az érdeklődők. /mti/

- 2 -

bb 3. vörösebb lesz a kadarka

i ie szb ká

1964. november 17.

legnagyobb mennyiségben termelt és legnépszerűbb vörösborunk-
nak, a kadarkának régi hibája, hogy a színe sokszor túlságosan vi-
lágos. a szakemberek ugynevezett festőfajta előállításával akar-
tak segíteni az export-szempontról is fontos problémán. különböző
gyűjteményekben találtak is olyan külföldi, főleg francia fajtá-
kat, amelyeknek az íze ugyan nem jó, de szép, mélyvörös a színük.
keresztezéssel sikerült aztán olyan fajtát előállítani, amely
mindkét oldalról csak a jótulajdonságokat örökölte: a kadarkától
a csaknem azonos ízt és zamatot, a francia szőlőtől pedig az
erős, sötét színt.

a szőlészeti kutató intézet idei kísérletei már teljes ered-
ményt hoztak. az új borfajtát 20 százalékos arányban keverték a
kadarkához, így annak minősége változatlan maradt, s színe szép,
élénk piros lett. a festőfajta gyors elszaporítása már megkezdő-
dött. na a törzstáblákról elegendő szaporítóanyag kerül le, meg-
kezdik az üzemi méretű telepítést, részben önállóan, részben ve-
gyesen a kadarkával. /mti/

bb 5. ibusz-szilveszterek itthon és külföldön

i tz/gk szb vg

1964. november 17.

az ibusz minden eddiginél gazdagabb programot állított össze
szilveszterre.

másfélnapos kirándulásainak részvevői gézaházán, illetve pa-
rádon, vagy mátraházán, esetleg mátrafüreden lépnek majd át 1964-
ből 1965-be, de hogy hova viszi szórakozni utasait a két külön-
öző útvonalon rendezendő „ut az ismeretlenbe,, , azt ma még ta-
lán a kirándulások szervezői sem tudják.

a külföldi szórakozásra vágyók erfurtban vagy zakopanében
- itt a tavalyinál csaknem 10 százalékkal olcsóbban -, esetleg
sínalában vagy bukarestben szilveszterezhetnek egy-egy 6 napos
utazáson belül. de várja szilveszterre a magyar turistákat a
prágai lucerna-bár, ó-tátrafüreden a grand hotel és a sportszál-
ló, sőt az opatijai nemzetközi bál is, amelyre a december 30-
tól január 2-ig tartó kirándulás utasai számára már biztosítot-
ta a részvétel lehetőségét az ibusz. /mti/

n

- 3 -

bb 4. kedvezőbb a szakmunkás-utánpótlás, de még mindig kevés az építőipari tanuló

i hi/tm-lm zs

1964. november 17.

a fővárosi tanács munkügyi osztálya a szakmunkásutánpótlás szempontjából összegezte az idei beiskolázások tapasztalatait. a statisztikai adatok szerint a szakmunkás utánpótlásban javult a helyzet. mindenekelőtt szembevetendő a szakmát tanuló középiskolások számának növekedése. a tavalyi 66 szakközépiskolai osztály helyett az idén 118-at nyitottak, így a középiskolások 48 százaléka már tanulmányai idején megismerkedik valamilyen szakmával.

növekedett a szakmunkás-tanulók aránya is. a budapesti szakmunkástanuló intézetek összesen mintegy 17 000, - a tavalyinál 4,5 százalékkal több - elsőéves növendéket vettek fel, közöttük csaknem 2000 érettségizettet. a fejlődés különösen az építőiparban jelentős, ahol az első-évesek tervezett létszámát csaknem 100 százalékgig sikerült beiskolázni. ebben közrejátszott az is, hogy a munkügyi minisztérium 1 500 építőipari tanuló részére biztosított szállást. változatlanul kevés azonban az ács, állványozó, kőfaragó és tetőfedő szakmát tanuló fiatal.

az idei tapasztalatok szerint a fiatal lányok nagy része még mindig idegenkedik szakma-tanulásától. a szakmunkástanuló intézetekben körülbelül 4000 lány kezdte meg az első évfolyamot, s bár ez 6 százalékkal magasabb az országos átlagnál, néhány kifejezetten női szakmában is - például a szövőiparban - sok tanuló felvételéről kell a továbbiakban gondoskodni. a lányok munkába állítását segíti elő a fővárosban működő 17 gyors- és gépirő iskola, valamint az egészségügyi szakiskolák. ezekben az intézményekben mintegy 2000 lány képezi magát.

kedvezőtlen tapasztalata a beiskolázásoknak, hogy egyre kevesebb budapesti fiatal jelentkezik iparitanulónak, ugyanakkor viszonylag nagy számban vannak olyan fiatalok, akik az általános iskola elvégzése után nem folytatják tovább a tanulást./mti/

- 4 -

MA

bb 6. új egyetemi oktatófilmek

i fe/tm-lm zs

1964. november 17.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem korszerű oktatási eszközök bizottsága több új, az egyetemi tananyagot kiegészítő filmet mutatott be. az egyik oktató-film például a kísérleti panel-építkezésekről számol be, egy másik az iparon belüli tipizálás előnyeit világítja meg. külön szemléltető filmet készítettek a korszerű tetőszerkezetek építéséről is - erről a témáról egyébként további oktatófilmek összeállítását tervezik./mti/

--

bb 7. fontos közérdekű kérdések az „angyal földiek fórumán,”

i di/tr-lm zs

1964. november 17.

gyorsan népszerűvé vált a 13. kerületben a népfrentbizottság és a nőtanács kezdeményezése; az angyalföldiek fóruma címmel az idén ősszel elindított sorozat rangos helyet kapott a városrész közéletében. összejövetelein a lakosság legkülönbözőbb rétegeit érdeklő fontos közérdekű kérdésekről tanácskoznak. az illetékes vezetők tájékoztatóit összekapcsolják azzal, hogy meghallgassák a munkások, az értelmiségiek, a háziasszonyok, a fiatalok véleményét a különböző fejlesztési elgondolásokról, az egyes feladatok megoldására tervezett intézkedésekről. első alkalommal a 13. kerület téli felkészüléséről esett szó az angyalföldiek fórumán, legutóbb pedig a kisiparosok javító-szolgáltató tevékenységéről folytatták véleménycserét. decemberben az orvosok és a betegek kapcsolatának kérdéseiről tanácskoznak.

az angyalföldiek fórumának jövő évi napirendjét közvélemény-kutatás alapján állítja majd össze a népfrent-bizottság és a nőtanács./mti/

--

bb 8. hármas ikerborjak

vid ká/tr-lm la

1964. november 17.

a nádmezővásárhelyi bem termelőszövetkezet központi tenéztárállójában hármas ikerborjakat hozott világra az egyik magyar-tarka tehén. a nyolc éves „cifra”, ujszülötti mesterséges megtermékenyítésből származó borjak, közülük kettő üsző és egy bika. az ellést simán, komplikáció nélkül vezették le a szövetkezet tehenészei. később dr. balogh sándor orvos is megvizsgálta az ikreket s megállapította, hogy valamennyi egészséges, életképes./mti/

--

- 5 -

MA

bb 9. új operakalauz a téli könyvvásárra

i ol/lk szb fm

1964. november 17.

régóta keresett és sokak által igényelt kötet, új operakalauz jelenik meg a téli könyvvásáron. a zeneműkiadó vállalat gondozásában kerül az üzletbe dr. till gézának, a magyar állami operaház segédrendező-dramaturgjának munkája. a megelőző érdeklődést indokolja, hogy korábbi operakönyveink elavultak, csupán az operaház egy-, másfél évtized előtti repertoárját tükrözték. ez azóta lényegesen bővült, de az operabarátok érdeklődése megnövekedett olyan dalművek iránt is, amelyek csak a rádióban hallhatók. till téza mintegy 160 operát ismertet a komponisták rövid életrajzával, a szereposztással, a tartalom, a zene és a mű rövid történetének, rendezési módjának leírásával. /mti/

- 6 -

mti

bb 10. Lehet-e oltással védekezni az influenza ellen? - eredményes kísérletek az országos közegészségügyi intézetben

i ms/tm/m/zs

1964. november 17.

az országos közegészségügyi intézetben a harmincas években, röviddel az influenza-vírus felfedezése után megkezdték a kutatásokat az influenza ellen hatásos vakcina, oltóanyag előállítására. 1951 óta az intézet vírus osztálya már meglehetősen sok oltóanyagot termel, sőt 1961-től kezdve évente 40-80 ezer embert be is oltottak influenza ellen.

az első tömegoltást 1961 őszén, néhány hónappal az 1962-es nagy járvány előtt hajtották végre a-2 vírusból készült vakcinával. a vizsgálatok azt mutatták, hogy már két héttel az oltás után többszörösére emelkedett a beoltottak vérsavójában az influenza-vírus ellen kitermelt ellenanyagok mennyisége. az 1962-es járvány alkalmat adott az oltás eredményességének gyakorlati, járványtani értékelésére is. megbízható értékelés szerint a beoltottaknak mindössze egyhatoda betegedett meg, holott ugyanakkor az ugynevezett kontroll-csoportokban az oltatlanok 37 százaléka kapta meg az influenzát. az oltás tehát több mint felével csökkentette a megbetegedéseket. az oltottak közül megbetegedettek háromnegyedének betegsége is kifejezetten enyhe lefolyású volt: láz nélkül, vagy alacsony lázzal két napon belül gyógyult. a súlyos esetek száma elenyészően csekély volt. ezzel szemben a be nem oltott kontroll-csoportokban nagyrészt közepesen súlyos volt a betegség lefolyása. az ápolási napok átlagos száma mintegy 40 százalékkal csökkent az oltás következtében.

1963-ban a kutatók érdekes tapasztalatokat szereztek a zalaegerszegi ruhagyárban lezajlott helyi járványban. ezt a járványt az influenza-vírus b-típusa okozta. a dolgozók felét, mintegy 700 embert előzőleg beoltották, mégpedig a szokásos adag felével. most már a-2 és b vírust tartalmazó vakcinával. a védőoltás másik felét a járvány kitörésekor kapták meg. közülük mindössze hatan betegedtek meg, ugyanakkor a másik 700 be nem oltott dolgozóra 98 megbetegedés jutott.

- az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy védőoltással hatásosan lehet védekezni az influenza ellen, de a probléma mégsem megoldott - mondják a kutatók. a legnagyobb nehézséget a vírustörzsek rendkívüli változékonysága okozza. az influenza többszöri átvészélése - ha a betegséget ugyanaz a vírustörzs okozta, - egy-két évi védettségét eredményez. ehhez azonban a kórokozó is alkalmazkodik és új fegyverzetben támad.

/folyt. köv./

8. 12/-n

-7-

10 - *Punt*

lk

bb 10. /Lehet -e ... 1. folyt./ m

az pedig nagyon nehéz megjósolni, hogy legközelebb melyik törzsszel lesz dolgunk. a jelenleg használt, a-2 vírust tartalmazó vakcina ennek a törzsnek újabb változatai ellen is kifejti bizonyos védőhatást és enyhíti a betegség lefolyását. a leghatásosabb védelmet azonban a támadó törzsből készült vakcinával lehet elérni. ez a védettség mintegy 3-4 hónapig tart. ezért fontosak azok a vírus-izolálási kísérletek, amelyeket influenzás megbetegedések alkalmával a kutatók állandóan folytatnak, és amelyekből következtetni lehet a vírusok változásaira.

a statisztikák azt mutatják, hogy bár az influenza minden korosztályt megtámad, komplikációkat és haláleseteket főleg idősebb korban, valamint szív- és érrendszeri betegekénél, súlyos légúti megbetegedésekben /tbc, asztma, tüdőgyulladás/ szenvedőknél okoz. a fiatalok többnyire könnyen vészelik át a betegséget.

- a további feladatot a kutatás oldaláról elsősorban abban látjuk, - mondták -, hogy állandóan nyomon kövessük a vírustörzsek változásait és fejlesszük az oltóanyag-termelést. a járványok súlyosságát pedig elsősorban az oltóanyag célszerű felhasználásával, a legjobban veszélyeztetett öregek és betegek, valamint a téli hónapokban szülő nők oltásával lehetne csökkenteni. /mti/ - dr. majercsik sándor/

...-

bb 11. súlyosbítták a kötvény-üzér büntetését

i bc gg vm zs

1964. november 17.

a legfelsőbb bíróság - fellebbezés folytán - ítélkezett szabó lászló gyula és társai kölcsönkötvényekkel elkövetett üzérkedési bűnügyében.

szabó lászló gyula budapesti lakos megszorult, vagy ittas emberektől nagymennyiségű terv-és békekölcsön-kötvényt vásárolt fel csekély összegért. mintegy 200.000 forint névértékű kötvényt maga vett meg, további több mint kétmillió forint névértékű kötvényt pedig ügynökei - ali imre és prauda ferenc - közreműködésével vásárolt össze. szabó lászló gyula évekig nem dolgozott, s az üzérkedéssel szerzett kötvényekre jutó nyereségekből élt. nála és társainál leleplezésükkor mintegy 22.000 kötvényt találtak.

/folyt.köv./

8.57/-n

-8-

10 -
Puc'

/bb 11. súlyosbítták...1. folyt./vm

a legfelsőbb bíróság szabó lászló gyulát bűnösnek mondta ki tettesi minőségben, üzletszerűen és jelentős értékű árura nézve elkövetett üzérkedésben, valamint közveszélyes munkakerülésben, s ezért az elsőfokon kiszabott két évi szabadságvesztés súlyosbíttásával három évi szabadságvesztésre ítélte.

ali imre egy évi és hat hónapi és prauda ferenc egy évi és négy hónapi szabadságvesztés büntetését helybenhagyta a bíróság, az üzérkedéssel szerzett kötvényeket pedig elkobozta./mti/

...-

bb 13. milyen elemekből állít állandó utánpótlást a kozmosz a földnek?

i tz gk vm vg

1964. november 17.

nemrég jelent meg a beszámoló arról a vizsgálatról, amellyel külföldi kutatók igyekeztek kideríteni, milyen elemek milyen arányokban találhatóak meg abban a kozmikus porban, amelyből a legutóbbi megállapítások szerint naponta 5-10 tonna érkezik a földre.

amint ifj. bartha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa elmondotta, a kutatók szibériában, grönlandban, az antarktiszon, a mount rainier és a mount withington táján, illetve a 15-27 kilométer magas légrétegekben gyűjtött porszemcséket vettek vizsgálat alá, mégpedig az olyan apróságokat is, amelyeknek tömege a grammnak csak százmilliárdod részét éri el.

az eredmény érdekes, sőt bizonyos szempontból meglepő volt. eszerint az apró égi ajándécsomagokban leggyakrabban előforduló elemek az alumínium, a kalcium, a króm, a kobalt, a vas, a magnézium, a mangán, a nikkel, a szilícium és a titán. feltűnő eltérések mutatkoznak viszont a kozmikus porszemcsék és a vasmeteoritok összetétele között. a nagy vastartalmu szemcsékben nincs nikkel, ami pedig a vasmeteoritoknak ugyancsak bőséges alkotórésze szokott lenni. ennek az eltérésnek a magyarázatára egységes álláspont még nem alakult ki. de ha igaz az a felfogás, hogy a kozmikus porszemcsék az üstökösök szétszóródásából származnak, a meteoritok viszont összeütközött kisbolygók törmelékei, vagy esetleg egy szétrobbant nagybolygó töredékei lehetnek, e keletkezésbeli különbség már megindokolná az összetételbeli eltéréseket is./mti/

...-

9.00/-n

-9-

10 -
Puc'

bb 12. jó eredményekkel köszöntik a kisz kongresszusát a villamos-energiáipar ifju szakemberei

i di tr vm zs

1964. november 17.

eredményekben gazdag hónapokról készítettek számvetést a villamosenergiáipar ifju szakemberei a kisz közelgő kongresszusa alkalmából. a magyar villamosművek fiatal dolgozóinak hat hónap alatt mintegy 400 ujitását fogadták el. korszerű eljárások, ötletes módszerek, észszerűsítések alkalmazásával csaknem négymillió forintot gyűjtöttek össze takarékosági számlájukon. a kisz szervezetek tagjai ezenkívül különböző más, önként vállalt feladatok megoldásával - ugyancsak fél év alatt - további 2,300.000 forinttal tetézték meg ezt az eredményt.

a mátravidéki hőerőmű vállalatnál minden negyedik fiatal legalább egy ujitást, vagy észszerűsítést dolgozott ki az idén. javaslataiknak több mint 60 százalékát már meg is valósították, a gyakorlatban is alkalmazzák. az ifju szakemberek napról-napra takarékosági újrátörvények ellenőrzik az üzemi energiafogyasztást, s a kongresszusi munkaversenyben jelentősen csökkentették az elektromotorok veszteségidőit. jó eredmények születtek a nagyfontosságú berendezések karbantartási munkálatainál is. a szállítóüzemben például az előírt 84 óra helyett 64 óra alatt hozták rendbe a 19-es szállítószalagot. a kazánüzemben pedig a tervezettnél 680 órával előbb végeztek a 7-es számú kazán nagyjavításával.

az ajkai erőműben, - ahol mintegy 1,600.000 forintot takarítottak meg a legutóbbi néhány hónapban az ifju kommunisták a kisz kongresszusának tiszteletére - most a fiatalok elhatározták: társadalmi munkával segítik a kazánok ugynevezett utófűtő felületeinek csöcseréjét. a tatabányai kiszisták arra készülnek, hogy védnökséget vállalnak a bányai erőmű új, 100 megawattos hidrogénhűtéses generátorának üzembehelyezése felett./mti/

- . -

bb 19. a dózsa-féle parasztlázadást örökíti meg alkotásán kiss ernő bogyoszlói fafaragó népművész

vid j vm fm

1964. november 17.

kiss ernő bogyoszlói fafaragó népművész, a népművészet mestere nagyméretű kompozíciókat készít a magyar történelem egy-egy nevezetes eseményéről. a „honfoglalás”, és „zrinyi kirohanása”, -nak monumentális kompozíciói után most a dózsa-féle parasztlázadás főbb mozzanatait örökíti meg. a több mint száz figurából álló új alkotás elkészítése több mint egy évig tart./mti/

9.08/-n

-10-

10-
Pm

bb 15. jön a műanyag nyelvű csavarhúzó és véső, a harántmarkolatu fűrész és a dugókulcskészlet - kétezerféle kéziszerszám az ipar és a háztartások részére

i sl/tné/m/vg

1964. november 17.

a kéziszerszámgyár számításai szerint most már nemcsak az üzemekben, hanem a háztartások legalább 80 százalékában is megtalálhatók a legfontosabb kéziszerszámok, legalábbis erre lehet következtetni az ugrásszerűen növekvő keresletből. csupán a különféle fogókból körülbelül másfélmilliót gyártanak évente, hasonló nagyságrendben készülnek a csavarhúzók, csavarkulcsok, fűrészek, vésők és egyéb szerszámok. a legváltozatosabb típusokat és méreteket figyelembevéve, immár kétezerféle kéziszerszámot gyártanak, s a választék egyre bővül.

a legutóbbi hónapokban különféle korszerű szerszámgépekkel, edzőberendezésekkel bővítették a gyár gépparkját, automatizálták a körfűrészlapokat gyártó célgépet, hogy az új igényeket is ki tudják elégíteni. korszerű felszerelésük lehetővé tette több keresett, új cikk gyártásának megkezdését. néhány hét óta sorozatosan készülnek a műanyagnyelvű csavarhúzók és vésők, amihez eddig legfeljebb import utján juthattunk. ezek a cikkek heteken belül a boltokban is megjelennek. néhány más új gyártmány a mintapéldányai készültek el. ilyen például a harántmarkolatu fűrész, amely 45 fokos szögben elfordítható, s így nehezen hozzáférhető helyen is jól fel lehet használni. szakemberek és barkácsolók munkáját egyaránt megkönnyíti az új dugókulcskészlet is, amely süllyesztett csavarokat a legeldugottabb helyekről is könnyűszerrel ki tud szedni. újdonságuk az eddiginél könnyebben kezelhető csapszegvágó, a faipari keményfémlepkés maró, továbbá az új fajta gyaluvás, amely arról nevezetes, hogy több részből hegesztik össze, így előállításuk gazdaságosabb. ezzel a kéziszerszámkészlet - legalábbis néhány hónapra - teljessé vált. a várható új igények azonban már most a választék tovább bővítésére készítik a gyár műszaki vezetőit./mti/

- . -

bb 16. új, izes rózsaburgonya-fajták

vid/ká/tr/m

1964. november 17.

a burgonyatermesztésben és nemesítésben évek óta nőttérbe szorultak az izletes husu rózsafajták, s helyüket a sárgahusu burgonyák foglalták el. az ok az a téves hiedelem, hogy a sárgahusu fajták ellenállóbbak a vírusokkal szemben.

/folyt.köv./

le

9.12/-n

-11-

1022
Pm

bb 16. /uj, ... 1. folyt./ m

sárvári istván, a keszthelyi agrártudományi főiskola tudományos kutatója az igényesebb burgonyafogyasztók örömeire több-százezer hibrid vizsgálata után most hat új rőzsafajtát állított elő, amelyek ize magasan felülmúlja az elterjedt fajtákat és ellenálló képességük is vetekszik azokéval. a kutató gondos vizsgálata után megállapította, hogy az említett új fajták nem érzékenyek az y- és a sodróvírus, valamint a fitoftóra fertőzésre. a somogy, veszprém és bács-kiskun megyében végzett kísérletek pedig azt igazolták, hogy a különböző talaj- és éghajlati adottságok mellett is egyenlő, kiváló minőségű termést hoznak. a sikeres kísérletek után központi vizsga dönt majd az új fajták elismeréséről./mti/

bb 17. elkészült a nagyvadak téli „étlapja”, - 17.600 mázsa gyűjtött és termesztett takarmány az állami vadgazdaságokban

1 cs/tm/m/ká

1964. november 17.

a legutóbbi két kemény tél súlyos próba elé állította a vadgazdálkodást, de egyúttal bizonyosságot is szolgáltatott arra, hogy az ország híres nagyvad-állománya - a teletetés jó megszervezése esetén - nagyobb veszteségek nélkül vészeli át a zord fagyokat, nagy havazásokat. jellemző, hogy az 1962-63-as nagy tél után ez év tavaszán a szokottnál is jobb volt a szarvasbikák és őzbakok agancsképződése. ez a tapasztalt vadgazdák, vadászok véleménye szerint elsősorban a jó teletetésnek volt köszönhető.

a kedvező tapasztalatok alapján az idén is nagy mennyiségű teletetett takarmányt gyűjtöttek az állami vadgazdaságok. mint az országos erdészeti főigazgatóság vadászati osztályán tájékoztatásul elmondták, nemrégiben elkészült a nagyvadas területek „téli étlapja”, : kukoricából kerekén 4000 mázsa, pillangós szénafélékből 4.800, a nedvdus takarmányokból /csicsóka, takarmánykáposzta, répafélék, stb./ 7000, vadgesztenyéből pedig 1800 mázsát gyűjtöttek. egyébként is kedvezően alakultak az idei vadteletetés feltételei, mivel a tölgyesek és bükkösök bő termése valóságos terített asztal a vadféléknek. /mti/

9. 18/-n

10²⁰
Puc'

-12-

le

bb 18. ezüstpengősök a padló alatt

vid ká sk vm fm

1964. november 17.

furcsa „lelet”, -re bukkant konyhájában egy zengővárkonyi termelőszövetkezeti tag: kurucz jános. a földes padlóju helyiséget le akarták betonozni és evégett csákánnyal feltörték a tapasztott padlót. e közben három ujjnyi mélyen, kövekkel körülrakva, egy cserépedényt találtak, amely pénzzel volt tele, mégpedig - mint nagy csalódásukra kiderült - pengősökkel. összesen háromszáznegy, 1926-ban és 1927-ben vert egy pengős került elő a padló alatti „otp”, -ből. bizonyosan kuruczné nagyanyja rejtette el a pénzerméket, amelyek - külsejükről ítélve - alig lehettek forgalomban. a pengősök felülően nehezek voltak, ezért kuruczék megvizsgáltatták a pécsi óra- és ókszerkereskedelmi vállalat szakértőivel, akik megállapították, hogy ezüstből készültek. a vállalat meg is vásárolja tőlük az ezüst-pénzt, kilóját 480 forintért./mti/

bb 20. általános iskola céljára helyreállítják pázmádon az egykori jezsuita rendházat

vid j vm fm

1964. november 17.

a fejér megyei pázmánd községben a jezsuiták még a tizenhétedik század elején kolostor céljára l-betű alaku kétszárnyas, emeletes épületet építettek barokk stílusban. e század elején a volt rendház a lyka-család tulajdonába került és akkor az épület keleti homlokzatát neobarokk stílusban átalakították. hasonlóan megváltoztatták a volt rendház emeletén a helyiségek belső kialakítását. a műemlék jellegű épületet a legutóbbi években raktárnak használták.

a fejér megyei tanács művelődésügyi osztálya most helyreállíttatja az egykori rendházat s abban hattantermes iskolát rendez be, külön politechnikai oktatásra alkalmas tanteremmel és díszteremmel. /mti/

bb 22. pudding tálakat és angolfazekakat gyártanak bonyhádön

vid lk vm ki

1964. november 17.

puddingtálak sorozatgyártását kezdték meg a zománcipari művek bonyhádi gyárában a londoni goldman cég megrendelésére. a sötét-kék peremű, fehér zománcozott puddingtálakból karácsonyra hetvenkét-ezret szállítanak londonba.

a bonyhádi gyárban most először készítenek 25-30 literes zománcozott angolfazekakat. a kék, zöld és türkiz pasztellszínű, valamint fehér alapon virágmintás óriásfazekakból ötezerhétszázat gyártanak exportra az utolsó negyedévben./mti/

9. 25/-nn

10²⁰
Puc'

-13-

le

bb 24. kisz-fiatalok segítettek felépíteni a szerencsétlenül járt kombájnos szüleinek házáat

vid/ká/sk/m

1964. november 17.

wolf ede kozármislenyi kombájnos nevét jól ismerik baranyában. a nyár elején ő indította el az 500 holdas kombájnaratási mozgalmat, amelyhez 170 társa csatlakozott. egy hónappal később - július 10-én - a fiatalember szerencsétlenül járt, a belvárdgyulai termelőszövetkezet gabonatóbláján aratás közben agyonsújtotta a villám. most - a kisz vezetőség - és küldöttválasztó értekezletein - a fiatalok megemlékeztek a munka frontján hősi halált halt kombájnosról. a kozármislenyi gépállomás kisz-alapszervezete, amelynek wolf ede is tagja volt, felvette a nevét. az alapszervezet együttes határozatot hozott, hogy társuk emlékére minden nyáron meghirdeti a „wolf ede 500 holdas kombájnaratási mozgalmat”, jó munkájának elismeréséül a kiváló traktoros neve bekerült a kisz baranya megyei bizottságának dicsőségkönyvébe.

a 24 éves fiatalember családfenntartó volt: ő gondoskodott idős szüleiről, s amikor meghalt, félbemaradt a családi ház, amelynek építését elkezdte, vak édesapja és beteg édesanyja saját erejéből képtelen lett volna befejezni a munkát. wolf ede társai siettek ekkor a két öregember segítségére. a gépállomás jelentős összegű anyagi támogatást nyújtott, a kisz-tagok pedig - társadalmi munkában - segítettek befejezni a házépitést. a társadalmi összefogás eredményeként az idős házaspár most beköltözhetett az új házába.
/mti/

bb 25. téli legelőn a juhok

vid/ká/tr/m

1964. november 17.

szabolcs-szatmár megye termelőszervezeteinek téli takarmánymérlege több mint 6000 vagon abrak-, és csaknem 7000 vagon széna hiányt mutat. a gazdaságok ezért elhatározták, hogy „megnyújtják az őszt”, vagyis addig legeltetik az állatokat, amíg hótakaró nem borítja a határt. e célból több mint háromezer holdat vetettek be augusztus végén szőszös bükkönnyel, édes cirokkal, napraforgóval, rozsos káposztarepcével és egyéb takarmánykeveréssel. a mag hamar kikelt és a növényzet már araszos nagyságu. a takarmánykeverék pázsitokon november közepén megkezdték a legeltetést. a téli legelőkön egyelőre negyvenezer juh talál bőséges ételmet: később, ahogy a fagyok beállnak, a nyírség mesterséges legelőit is hasznosítják, s több mint százezer juhot hajtanak ki a határba.
/mti/

-14-

9.30/-n

1029
Puc

bb 21. automatikus vízszintszabályozó zsilipet kap a keleti főcsatorna

i sb tm vm vg

1964. november 17.

a vízügyi tervező iroda dolgozói, pető ferenc és merényi miklós irányításával elkészítették a balmazújvárosi hajózsilip automatikus vízszintszabályozójának tervét. a majdnem 100 kilométer hosszú keleti főcsatorna felső szakaszán a vízszint gyakori változásai eddig nagyon megnehezítették az öntözőművek vízellátását. ezért kell most billenőtáblás szabályozót készíteni, amely egyúttal a csatorna hajózsilipjének első része lesz. a 12 méter széles és több mint 4 méter magas acél zsiliptábla a csatorna betonalfjára támaszkodik és egészen lehajtható a mederfenékre, hogy a hajók majd akadálytalanul elhaladhassanak a tábla fölött. a billenőtáblás zsilip teljesen kinyitva másodpercenként 35 köbméter vizet enged tovább a főcsatorna alsó szakaszára. a duzzasztásra állított zsilip automatikus vezérlőszervezete pedig a váratlanul változó vízállásnak megfelelően önműködően jobban megdönti, vagy feljebb emeli a táblát. a billenőtáblás zsilip építése a jövő évben kezdődik.
/mti/

bb 14. huszmillió karácsonyi és újévi üdvözlőlap - töltőtoll, fénykép és bélyegalbum, emlékkönyv - a papír és írószerekkereskedelem ajánléktárgyal

i kf kf vm vg

1964. november 17.

a papír és írószerekkereskedelmi vállalat tájékoztatása szerint az idén karácsonyra és újévre mintegy 20 millió lapot hoznak forgalomba, a tavalyinál 5 millióval többet. a 118 féle fekete-fenér, színes, fényképes, rajzos karácsonyi lapok között 35-40 féle újdonság található. újévre mintegy 70 féle lapot hoznak forgalomba, s ezek többsége új, bájos báb-figurákkal, a disznóölést, a szilveszteri hangulatot idéző tréfás rajzokkal, képekkel díszített. a múlt évi tapasztalatok alapján több lesz a karácsonyi és az újévi köszöntő nagyalakú művészi üdvözlőlap és a borítékos vizit-lap. a nagyobb papírboltok - egyebek között a népköztársaság uti, az íródeák, a szent istván körúti-kiállításon mutatják be a teljes választékot. december közepén a kossuth lajos utcai papírüzletben képeslap és töltőtoll kiállítást rendeznek.

a papírszakma egyéb ajándékozási cikkeivel már tele vannak az üzletek. az ilyenkor legkelendőbb töltőtollakból száztizezerrel több kerül forgalomba a tavalyinál.

a fényképalbumok között is sok az újdonság. a legszebb talán a sötétvörös, fekete-arany csikozású és az eddigiektől eltérő finom, vajszerű album. az évtizedekkel ezelőtti divatos képeslap, levelezőlapgyűjtés ismét felelevenedik. ehhez is hoznak forgalomba albumokat, amelyeket aranybetűs magyarország, nagyvilág, európa, külföldi emlékeim felírás díszít. harmincezer emlékkönyv sorakozik a boltok polcain, raktáraiban. a bélyeggyűjtés kellékei is gazdag választékban találhatóak az üzletekben, vásárolhatók bélyegberakók, díszes albumok, s hozzá a kezdőknek olyan tájékoztató könyv, amely megismerteti a gyűjtőkkel a nemes szenvedély fortélyait, ismerteti a legszebb, legritkább bélyegeket, rengeteg hasznos tanácsot ad.
/mti/

l

bb 26. megkezdte működését tatabányán az ország egyik legkorszerűbb
véradóállomása

vid/j/m/fm

1964. november 17.

tatabányán megkezdte működését az új megyei véradóállomás. a kétemeletes épület az ország egyik legkorszerűbb ilyen létesítménye. a véradók számára kényelmes várótermet, étkezőt rendeztek be. a korszerűen felszerelt laboratóriumban és belgyógyászati rendelőben óránként 25-30 donort tudnak megvizsgálni. a műtőben vett vért a földszinti hűtőkamrában tárolják. a második emeleti „üzemi”, részben vannak az ellenőrző laboratóriumok, a plazmázóhelyiségek, a mosogató- és a sterilizáló-szobák. a laboratóriumok kutató munkára is alkalmasak, és lehetőséget nyújtanak különböző vérfrakciók elkészítésére olyan esetekben, amikor nincs szükség teljes vératómlésztésre, csak a vér egyes alkotóelemeire.

a véradóállomás - az esztergomi körzetet kivéve - komárom megye egész szükségletét biztosítja. az önkéntes véradók száma a megyében ebben az évben meghaladta a hétezeret. /mti/

bb 27. városismertető kalauz jászberény gazdag műemlékeiről

vid/j/m/fm

1964. november 17.

a város gazdag műemlékeiről ismertető kalauzt jelentet meg a jászberényi jász múzeum és a városi tanács műemlékvédelmi bizottsága. a 80 oldalas, fényképekkel, rajzokkal illusztrált kiadvány ismerteti többek között a volt jászkerület székházát, a városi tanács klasszicista stílusú épületét, a ferences templom gótikus elemekkel díszített homlokzatát, a barokk főtemplomot, a népi műemlékek legjellegzetesebb típusait, a pástorélet „oltalmát”, jelképező vendel-szobrokat, a különböző stílusú parasztházakat. /mti/

bb 37. frontfejtési kísérletek a bakonyi bauxitbányákban

vid/lk/m/ki

1964. november 17.

a bakonyi bauxitbányák kislódi üzemében érdekes kísérlet sorozathoz kezdtek a szakemberek. a mérnökök az eddiginél gazdaságosabb munkamódszert, a szénbányászatban alkalmazott, ugynevezett frontfejtést vezetik be a bauxit-bányászatánál. a kislódi üzemben kialakított első bauxit-front két és fél méter magas. biztosítására a jól bevált hungária támkokat alkalmazzák. a frontban az érctestet robbantással szakítják fel.

az új módszerrel bányafát takarítanak meg. /mti/

9.45/-n

-16-

1020
Puc

le

bb 23. modernvonalú lámpatartó oszlopokat gyártanak betonból alsó-
zsolcán

vid lk vm ki

1964. november 17.

az alsózsolcai épületelemgyár új szabadtéri üzembrésszel bővült. ebben az üzemben, nagyjából női munkaerők, modern vonalú - ostor-nyeles és ökörszarvas - lámpatartó oszlopokat készítenek betonból. a termelést szeptember elején kezdték meg és a dolgozók betanítását most fejezték be. eddig kerekén 400 ilyen oszlopot szállítottak el a szászhalombattán épülő erőmű és a borsodi városok világításának korszerűsítéséhez. a számítások szerint a hideg idő beálltáig még mintegy négyszáz, jövőre pedig már ötezer lámpatartó oszlopot készítenek. /mti/

bb 28. nyugat-dunántul egyik legnagyobb campingje épül szombathelyen

vid lk vm ki

1964. november 17.

a mind nagyobb idegenforgalmu nyugatdunántuli városban, szombathelyen rövidesen camping építését kezdik el. a 300 személyes tábor a megyeszékhely egyik legszebb részén, az oladi domb alatt, az arany és a perint patak között, a csónakázó tó közelében épül fel. körforgalmu utat, játszótérrel, sátrakat, büfét, gépkocsimosót, főzőhelyet és ugynevezett felvételi épületet létesítenek. a tábor a jövő nyáron már a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

bb 29. újabb lakásépítő szövetkezetek alakulnak tiszakécskén

vid lk vm ki

1964. november 17.

tiszakécskén az első ifjúsági lakásépítő szövetkezés eredményeként az év közepén tizenegy családi házba költöztek be a tulajdonosok. a községi tanács most újabb lakásépítő szövetkezetet szervez. a tervek szerint már a jövő évben felépülnek az egyemeletes házak a községben. az új lakások iránt zömmel a helybeli termelőszövetkezeti gazdák érdeklődnek. a községi kiszervezet a fiatal házaspárokat, illetve házaspárokat részére indított újabb építkezési akciót. a tiszakécskék új községnegyedét akarnak kialakítani, s így az új házakat már arra a területre építik, ahol újabb házcsoportok kialakítására is van lehetőség. /mti/

9.45/m

- 17 -

1020
Puc

le

bb 30. munkás csillagászok a tiszamenti vegyiművekben

vid lk vm ki

1964. november 17.

a napokban avatták fel a tiszamenti vegyiművek csillagászati szakkörének helyiségeit az üzem művelődési házában. a munkásokból alakult amatőr csillagászok csoportját a z üzem szakszervezeti bizottsága különböző csillagászati térképekkel, dombornyomású holdtérképpel és egy 125 milliméteres tükrös távcsővel látta el. az év elején alakult csoportnak már 13 állandó tagja van. a vegyiművek munkás csillagásza most dr. dankó sándor vezetésével, alapfoku csillagászati tanfolyamon vesznek részt./mti/

- . -

bb 33. száz diszitőművészeti szakkör a baranyai falvakban - kozmetikai bemutatók, sütő-főző szakkörök, nőklubok a nőtanács programjában

vid j vm fm

1964. november 17.

a baranya megyei nőtanács szervezésében száz diszitőművészeti és kézimunkaszakkör kezdte meg működését az őszi-téli hónapokban a megye falvaiban. a szakkörök vezetését pedagógusok és ügyesen kézimunkázó háziasszonyok látják el, akik egyhetes szakkörvezető továbbképző tanfolyamon is résztvettek. több községben önműveléssel kapcsolják egybe a szakköri foglalkozásokat: mezőgazdasági, művészeti, politikai ismeretterjesztő előadásokat hallgatnak a horgolás, hímzés közben. husz községben sütő-főző tanfolyamokat indítanak, ezeken elsősorban a könnyű egytál-ételek elkészítését tanulják, de megismerkednek a konzervek, félkészárúk felhasználásának módjával és a terítés esztétikájával is. a főzővizsgákat a férjek részére rendezett kóstolókkal kötik össze. növelik a nőklubok számát: a tavalyi négytel szemben az idén már husz működik a városokban és a nagyobb községekben. az otthonnal, a családi élettel, a háztartással kapcsolatos, valamint az általános ismereteket közlő előadásokon túlmenően a nők érdeklődési köréhez illeszkedő kiállításokat, bemutatókat - köztük kozmetikai bemutatókat és tanácsadást - rendeznek a baranyai nőklubokban./mti/

- . -

bb 35. naponta átlag 2.3 lakás készül a dunaujvárosi házgyárban

vid lk vm ki

1964. november 17.

a dunaujvárosi házgyárban most már naponta átlag 2.3 lakáshoz elegendő nagypanel és térelemet gyártanak. a nagypanelek felületi simasága és méretpontossága az utóbbi időben kifogástalan. a térelemeket, a fürdőszoba ,,kockákat,, teljesen felszerelve már sorozatban gyártják.
/folyt.köv./

10.00/-nn

-18-

10²⁰
Puc

le

/bb 35. naponta....1.folyt./vm

a házgyári dolgozók legutóbb tizennyolc nap alatt készítették el egy negyvenegy lakásos ház valamennyi építőelemét.

az idén az év végéig még kilencvenhat lakáshoz elegendő nagypanel adnak át a dunaujvárosi lakásépítkezésekhez.-/mti/

- . -

bb 34. fejér megyében 2.200 lakóház nyerte el a ,,tisza udvar, rendez ház,, címet

vid j vm fm

1964. november 17.

a vöröskereszt fejér megyei szervezetei rendkívül sokat tettek a községek, termelőszövetkezetek tisztaságáért. a megyében már egyre kevesebb az elhanyagolt, piszkos major, gazdasági épület. több községben - többek között baracson, perkátán és besnyőn - a szövetkezet dolgozóival közösen rendbehozzák a baromfitelepek, istállók és a szövetkezeti udvarok környékét, virágokat, fákat ültettek az árokpartokon és utszéleken, kicsinosították a falvak utcáit.

felvilágosító munkájuk eredménye meglátszik a falusi lakóházakon is, egyre rendezesebbek lesznek a fejér megyei porták. ezt bizonyítja az is, hogy az idén csaknem kétezerkétszáz lakóház falára szegezték ki a ,,tisza udvar, rendez ház,, feliratu táblát./mti/

- . -

bb 36. kétezer vagon fűszerpaprika termelt a szegedi körzetben

vid ká tr vm

1964. november 17.

a szegedi tájkörzetben befejeződött a fűszerpaprika betakarítása. már csak elvétve járnak kislétszámú munkacsapatok, ugynevezett böngésző brigádok az ültetvények között, hogy a töveken maradt, s időközben beérett csöveket is összegyűjtsék. a termelőszövetkezetek hat és félezer holdról ,,szüreteltek,, az idén, s a holdankénti átlagtermés jó közepes: meghaladja a harmincegy mázsát. összesen több mint kétezer vagon fűszerpaprikát szedtek le. a termés ötven százalékat felfűzték és a hagyományos módon szárítják. szeged külvárosában és a környékbeli falvakban szép dekoráció a fehérre meszelt házak oldalán a ,,paprika köntös,,. a kevés munkaerővel rendelkező közös gazdaságok a feldolgozó vállalatától kapott ládáknak szárítják a csöveket.

a termeltető vállalat a paprikaidény végeztével már készül a jövő évre, amikor a tervek szerint az ideinél is nagyobb területen, hétezeregyszáz holdon diszlik majd a híres szegedi fűszernövény./mti/

- . -

10.03/-n

-19-

10²⁰
Puc

le

bb 31. új magyar haszonállat-fajta születésben - a magyar barna szarvasmarha termelési szintje megfelel a világszínvonalnak

vid/ká/tr/m

1964. november 17.

tíz évvel ezelőtt kezdték meg bábolnán dr. Horn Artur professzor, az állatorvostudományi egyetem tanszékvezető tanárának irányításával egy új magyar szarvasmarha fajta, a magyar barna kitenyésztesét. Dán Jersey bikákat kereszteztek magyar tarka tehennel. A cél az volt, hogy a Jersey fajta jó tulajdonságait, a gyors növekedést, a nagy tejzsír termelést átvigyük a magyar tarkába. A bábolnai gazdaságban jelenleg már 100 keresztezett szarvasmarhát tartanak. Az eredmények nagyon biztatóak. Az állatok jóval kisebb súlyúak a magyar tarkánál: azok átlagosan 700 kilója helyett mindössze 500 kilósak, így takarmányigényük 25 százalékkal kisebb. Ez tehemenként évi 1500 forint megtakarítást jelent. Ugyanakkor tejhozamuk azonos a magyar tarkáéval, a tejzsírhozama pedig egy százalékkal magasabb, öt százalékos. Az új fajta egyik legelőnyösebb tulajdonsága, hogy gépi fejésre kiválóan alkalmas. A magyar barnák az eddigi tapasztalatok szerint három-négy évvel hosszabb ideig tejelőképeseek, mint a magyar tarkák.

Horn Artur professzor és munkatársai most is rendszeresen kijárnak bábolnára, tanácsokat adnak, részt vesznek a megfelelő tenyésztés kiválasztásában. A gazdaságban egyébként most elletnek az első magyar barna előhasi üszők. Arra számítanak, hogy három év alatt a gazdaság egész állományát kicsenélék az új fajtára. Ugyanakkor a pécsi, a dánszentmiklósi és a fertődi gazdaságban is tenyésztik már a magyar barnát, amelynek termelési szintje megfelel a világszínvonalnak. /mti/

...

bb 32. rekordmennyiségű kövérbaromfit értékesítenek a körös-vidéki háztáji gazdaságok

vid/ká/sk/m

1964. november 17.

A körösök vidékén hosszú idő óta egyik fő jövedelmi forrása a háziasszonyoknak a baromfinevelés. Ebben az esztendőben különösen élénk volt a baromfitenyésztési kedv: a földműveléssel foglalkozókkal 200.000 kövérlibára és 105.000 kövérkacsára kötöttek értékesítési szerződést a háziasszonyok. Ilyen nagymennyiségű kövérbaromfi felvásárlásra az utóbbi években nem volt példa. Az eredmények orosháza környékén a legjobbak. Igaz, a feldolgozó üzemek és a külföldi vevők ma is megkülönböztetett érdeklődést tanúsítanak az orosházi liba iránt. Véleményük szerint az orosházán felvásárolt kövérliba húsában porhanyósabb, tolla könnyebben szedhető. A körzetben 11 libatömő társulás alakult 270 asszony részvételével, akik az összesen 11.000 kövérlibát adnak el a földműveléssel foglalkozóknak. Általában 50-100 libát tömnek, de nem ritka az olyan háziasszony, mint Szücs Pálné, az orosházi béke tsz tagja, aki 200 kövérlibát, 70 kacsát és 30 pulykát értékesít. A kövérlibából, kacsából származó háztáji bevétel számos helyen eléri a 10.000-15.000 forintot. Ezenkívül jelentős mellékjövedelmet ad a toll értékesítése is. /mti/

...

10.10/-n

10²⁰
Puc

-20-

le

bb 38. 70-80 százalékos nedvességtartalmat kell a faiparnak eltávolítania a nyersanyagából - megkezdődött a faipari szárítási konferencia

t tz lk vm

1964. november 17.

Megnehezült a faipar helyzete az utóbbi évtizedekben. Régebben a kivágott fát csak akkor szállították le az erdőből, amikor a szél és a nap már kellően kiszáritotta. Ma viszont a rendkívül megnövekedett igényekkel a kitermelés nem tud lépést tartani, az erdőben való szárításra sincs idő, úgyhogy a fa gyakorlatilag azon nyersen, ahogy kivágták, 70-80 százalékos nedvességtartalommal érkezik el az üzemekbe. Minthogy pedig ilyen állapotban feldolgozni nem lehet, keresni kell olyan módszereket, amelyekkel már bent az ipartelepen lehet a szárítást a leggyorsabban és leggazdaságosabban elvégezni.

Világméretű probléma ez és megoldásához még számos bonyolult kérdést kell tudományos szinten tisztázni. Ezért hívta össze a faipari tudományos egyesület azt a kétnapos konferenciáját, amelynek feladata áttekinteni a különböző országokban folytatott kutatások eredményeit és kijelölni a további teendőket.

A konferencia jelentőségét mutatja, hogy a technika házában kedden reggel kezdődött tanácskozáson a 120 hazai szakemberen kívül csehszlovák, lengyel és ndk-beli kutatók is részt vesznek, s a tíz külföldi vendég közül hárman előadást is tartanak. A tanácskozás eredményeit határozati javaslatba foglalva terjesztik majd az illetékes irányító szervek elé. /mti/

...

le

-21-

bb 39. magyar oxigéngyári berendezés Indonéziának

vid lk vm ki

1964. november 17.

a magyar ipar három oxigéngyárat szerel fel Indonéziában. a berendezés egyik legfontosabb része az áramfejlesztő és elosztó erőmű. ennek gépegységeit, több más gépipari üzemmel együttműködve, a wilhelm pieck járműipari művekben készítették el. az első gépegységet, amely három diesel-motorból, ugyanennyi áramfejlesztő agregátból, műszerekkel zsufolt hatalmas kapcsolótáblából és számos más alkatrészből áll, vonaton viszik a gdanski kikötőbe, ahonnan tengeri úton jut el Indonéziába. a másik két ugyanilyen gépegységet decemberben adják át.

a berendezések felszerelésének irányításához fekete sándor motorszerkesztő mérnök vezetésével három szakember utazik a wilhelm pieck járműipari művekből Indonéziába. /mti/

...

bb 40. befejezte évi tervét a várpalotai beszálló bánya

vid lk vm ki

1964. november 17.

a várpalotai szénbányászati tröszt beszálló bányüzeme befejezte évi tervét. a kiváló eredményt elért üzem az év végéig 2.880 tonna szenet ad terven felül. a beszálló bányai dolgozók teljesítményüket az összehangolt, minden részletre kiterjedő munka-programozással érték el. az elmúlt évben az üzemben még két fronton termeltek, az idén azonban egy munkahelyre vonták össze az erőket. a nagyfokú koncentráció különösen előnyös volt a termelékenység szempontjából. összpontosították a szállítást is, ami menetrendszerinti pontosságú munkát követelt a bányászoktól. /mti/

--

le

12. 15/-n

-22-

bb 41. időjárásjelentés

gk/m

1964. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. november 17, -én kedden 13 órakor:

a hőmérséklet csökken

az ibériai-félsziget fölött elhelyezkedő ciklon és a skandinávia térségében örvénylő központi ciklon között fennálló nagymérvű légnyomáskülönbség következtében szárazföldünk legnagyobb részén erős nyugatias szelek fujnak. a mai napon európa északnyugati részeire grönlandi eredetű hideg levegő érkezett, ami továbbra is erős szelekkel közép- és kelet-európa irányába haladva fokozatosan megszünteti az évszakhoz képest enyhe időt. hazánkban tegnap enyhe, szeles idő volt, 4-8 óra tartamu napsütéssel. az elmúlt 24 óra folyamán több helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső. a hőmérséklet napközben 11-14 fokig emelkedett, ma hajnalra 4-8 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt még folytatódott az enyhe, szeles idő, de a magasban jelentékeny lehűlés kezdődött.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 10.2 fok volt, a sokévi átlagnál 5.6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, szórványos futó esőkkel, a magasabb hegyeken hózáporokkal. élénk, időnként erős északnyugati szél. a hőmérséklet csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 6-10 fok között.

a duna vizállása 208 centiméter. /mti/

le

13. 10/-n

-23-

bb 42. áramtermelés a föld hőjével - három millió ember hőigényének kielégítése - befejeződött a geotermikus energiahasznosítási ankét

t tz tm vm vg

1964. november 17.

kedden a technika házában két szekcióra tagozódva folytatta tanácskozásait a geotermikus energiahasznosítási ankét.

a földtudományi szekcióban dr. scheffer viktor címzetes egyetemi tanár részletesen ismertette azoknak a vizsgálatoknak az eredményeit, amelyek feltárták, hogy a mélység felé miképpen növekszik a hőmérséklet - a világtáznál sokkal gyorsabban - a magyar medence völgyében. ezt a hőkészletet - mondotta - nemcsak a forró víz, illetve a vízgőz kitermelésével lehetne hasznosítani, hanem első, sorban a 100 celsius foknál melegebb, nagy nyomású mélységi vizekkel erőműveket is üzemben lehetne tartani. példának megemlítette az észak-kaukázusi mahacskalában létesített erőművet, amely a hőenergiát 160 celsius fok hőmérsékletű mélységi víztől nyeri. ez a víz áramtermelés közben 80 fokra hűl le, de még mindig felhasználható marad távfűtésre és melegvíz-szolgáltatásra. az így termelt áram pedig 12-szerre olcsóbb a szokványos hőerőműben termelt energiánál.

ebben a szekcióban ezután a névizek utánpótlódásának tudományosan még mindig eléggé tisztázatlan kérdéseiről, valamint a tárolási problémákról tanácskoztak.

a hasznosítási szekcióban balogh jenő, a mélyépítési tervező vállalat osztályvezetője a geotermikus közművek létesítésének kérdéseit boncolgatta. utalt többek között arra, hogy egy-egy új lakótelepülés költségeinek 15-25 százalékát a közművek kialakítása emésztí fel, a választott műszaki megoldás pedig évtizedekre szabja meg a település további fejlesztésének lehetőségeit. különösen sok problémát okoz azonban a néhány ezer lakosu települések közművesítése. ilyen helyeken lehetőleg kis beruházást igénylő és olcsó hőenergiát előállító berendezést kell létesíteni, tehát a geotermikus energiát kell felhasználni. hiszen egy-két kut hőhozama 3.000-5.000 lakosu település hőszükségletét fedezi és még a melegvíz-igényt is bőségesen kielégíti. az ilyen geotermikus energiára alapozott közművek kialakításával 1980-ig - budapestet nem számítva - az ország területének 35-40 százalékán körülbelül 3 millió ember hőigényét lehetne kielégíteni.

/folyt.köv./

13.46/-n

-24-

/bb 42. áramtermelés...1.folyt./vm

ehhez azonban még több kérdést kell tisztázni. így például a korrózió és a lerakódás elleni védekezés lehetőségeit, valamint a fel nem használt termákvizek elvezetését. ezek a vizek ugyanis ásványi sótartalmuk miatt öntözésre nem alkalmasak, 40 celsius foknál melegebb állapotban pedig a szennyecsatornába sem vezethetők be.

ezután dr. almási gábor docens a mezőgazdaság, csippery gyula, az országos energiagazdálkodási hatóság főosztályvezetőhelyettese pedig az ipar szempontjából taglalta a geotermikus energia hasznosításának lehetőségeit.

az előadásokat mindkét szekcióban élénk vita követte. az ankét dr. vitális sándor egyetemi tanár zárszavaival a koradélutáni órákban ért véget./mti/

- . -

bb 44. angol kés készlet, moka kanál diszdoboz, osztrák, jugoszláv, svéd műanyagcikk - duplafalu nyeles tejforraló, alkalmi ruhaszáritó - a vas kereskedelem évvégi, jövő évi tulajdonságai

t kf vm vg

1964. november 17.

a vasért vastömegek értékesítő vállalat üllői uti disztermében kiállítást rögtönzött a vaskereskedelem idei és jövő évi újdonságaiból. a kiállításon többszáz apróbb-nagyobb háztartási, használati tárgyat mutatnak be, köztük sok olyant, amely a következő hetekben, a karácsonyi vásárt tarkítja majd.

a hazai üzemek, szövetkezetek hasznos cikkein kívül egyebek között szovjet és indiai zománcedényekkel, osztrák, jugoszláv és svéd műanyagcikkkel, vödrökkel, kádakkal, ruháskosarakkal, angol, jugoszláv, nszk gyártmányu késekkel, háztartási felszerelésekkel igyekeznek pótolni a hazai hiányt. a vasszakma még ajándékjellegű cikkekben is bővelkedik. tetszetős diszdobozban kapható hat műanyagnyelű kis moka kanál. a három különböző nagyságu késből álló angol készlet, a rozsdamentes, modern vonalú evőeszközök, mind kedves ajándék a háziasszonyoknak.

a bemutatón külön állították ki a jövő évben forgalomba kerülő újdonságokat. közülük talán a leghasznosabb a duplafalu, nyeles alumínium tejforraló. az edény kettős falát vízzel kell megtölteni. a tej forralásakor sipoló hang „riasztja”, a háziasszonyt, de ha nem érkezik idejében akkor sincs baj. a tej ugyanis nem fut ki a lábasból, s nem kozmásodik oda. ötletes a tűzhely fölé szerelhető eloxált alumíniumból készült alkalmi ruhaszáritó, a szekrénybe akasztható, nyakkendőtartó, s szépek az újvonalu alumínium és zománc edények./mti/

- . -

13.50/-n

-25-

bb 42. áramtermelés a föld hőjével - három millió ember hőigényének kielégítése - befejeződött a geotermikus energiahasznosítási ankét

t tz tm vm vg

1964. november 17.

kedden a technika házában két szekcióra tagozódva folytatta tanácskozásait a geotermikus energiahasznosítási ankét.

a földtudományi szekcióban dr. scheffer viktor címzetes egyetemi tanár részletesen ismertette azoknak a vizsgálatoknak az eredményeit, amelyek feltárták, hogy a mélység felé miképpen növekszik a hőmérséklet - a világtáznál sokkal gyorsabban - a magyar medence völgyében. ezt a hőkészletet - mondotta - nemcsak a forró víz, illetve a vizgőz kitermelésével lehetne hasznosítani, hanem első, sorban a 100 celsius foknál melegebb, nagynyomású mélységi vizekkel erőműveket is üzemben lehetne tartani. példának megemlítette az észak-kaukázusi mahacskalában létesített erőművet, amely a hőenergiát 160 celsius fok hőmérsékletű mélységi víztől nyeri. ez a víz áramtermelés közben 80 fokra hűl le, de még mindig felhasználható marad távfűtésre és melegvíz-szolgáltatásra. az így termelt áram pedig 12-szerre olcsóbb a szokványos hőerőműben termelt energiánál.

ebben a szekcióban ezután a névizek utánpótlódásának tudományosan még mindig eléggé tisztázatlan kérdéseiről, valamint a tárolási problémákról tanácskoztak.

a hasznosítási szekcióban balogh jenő, a mélyépítési tervező vállalat osztályvezetője a geotermikus közművek létesítésének kérdéseit boncolgatta. utalt többek között arra, hogy egy-egy új lakótelepülés költségeinek 15-25 százalékát a közművek kialakítása emészti fel, a választott műszaki megoldás pedig évtizedekre szabja meg a település további fejlesztésének lehetőségeit. különösen sok problémát okoz azonban a néhány ezer lakosú települések közművesítése. ilyen helyeken lehetőleg kis beruházást igénylő és olcsó hőenergiát előállító berendezést kell létesíteni, tehát a geotermikus energiát kell felhasználni. hiszen egy-két kut hőhozama 3.000-5.000 lakosú település hőszükségletét fedezi és még a melegvíz-igényt is bőségesen kielégíti. az ilyen geotermikus energiára alapozott közművek kialakításával 1980-ig - budapestet nem számítva - az ország területének 35-40 százalékán körülbelül 3 millió ember hőigényét lehetne kielégíteni.

/folyt.köv./

13.46/-n

-24-

/bb 42. áramtermelés....1.folyt./vm

ehhez azonban még több kérdést kell tisztázni. így például a korrózió és a lerakódás elleni védekezés lehetőségeit, valamint a fel nem használt termálvizek elvezetését. ezek a vizek ugyanis ásványi sótartalmuk miatt öntözésre nem alkalmasak, 40 celsius foknál melegebb állapotban pedig a szennyecsatornába sem vezethetők be.

ezután dr. almási gábor docens a mezőgazdaság, csipker gyula, az országos energiagazdálkodási hatóság főosztályvezető-helyettese pedig az ipar szempontjából taglalta a geotermikus energia hasznosításának lehetőségeit.

az előadásokat mindkét szekcióban élénk vita követte. az ankét dr. vitális sándor egyetemi tanár zárszavaival a koradélutáni órákban ért véget./mti/

...

bb 44. angol kés készlet, moka kávékanál diszdoboz, osztrák, jugoszláv, svéd műanyagcikk - duplafalu nyeles tejforraló, alkalmi ruhaszáritó - a vas kereskedelem évvégi, jövő évi tulajdonságai

t kf vm vg

1964. november 17.

a vasért vastömegek értékesítő vállalat üllői uti disztermében kiállítást rögtönzött a vaskereskedelem idei és jövő évi újdonságaiból. a kiállításon többszáz apróbb-nagyobb háztartási, használati tárgyat mutatnak be, köztük sok olyant, amely a következő hetekben, a karácsonyi vásárt tarkítja majd.

a hazai üzemek, szövetkezetek hasznos cikkein kívül egyebek között szovjet és indiai zománcedényekkel, osztrák, jugoszláv és svéd műanyagcikkkel, vödrökkel, kádakkal, ruháskosarakkal, angol, jugoszláv, nszk gyártmányú késekkel, háztartási felszerelésekkel igyekeznek pótolni a hazai hiányt. a vasszakma még ajándékjellegű cikkekben is bővelkedik. tetszetős diszdobozban kapható hat műanyagnyelű kis moka kávékanál. a három különböző nagyságú késből álló angol készlet, a rozsdamentes, modern vonalú evőeszközök, mind kedves ajándék a háziasszonyoknak.

a bemutatón külön állították ki a jövő évben forgalomba kerülő újdonságokat. közülük talán a leghasznosabb a duplafalu, nyeles alumínium tejforraló. az edény kettős falát vízzel kell megtölteni. a tej forralásakor sipoló hang „riasztja”, a háziasszonyt, de ha nem érkezik idejében akkor sincs baj. a tej ugyanis nem fut ki a lábasból, s nem kormosodik oda. ötletes a tűzhely fölé szerelhető eloxált alumíniumból készült alkalmi ruhaszáritó, a szekrénybe akasztható, nyakkendőtartó, s szépek az újvonalú alumínium és zománc edények./mti/

...

13.50/-n

-25-

bb 43. takarékosági emlékbélyeget ad ki a posta

1 kf/kf/m/vg

1964. november 17.

a posta ismét bővíti idei évfordulók-események elnevezésű bélyegsorozatát. ezúttal takarékosági emlékbélyeget ad ki. november 18-án jelenik meg a magyar takarékosági mozgalom úttörőjének, fáty andrás halálának 100. évfordulója alkalmából készített 60 filléres bélyeg. az új bélyeg fáty andrás arcképét ábrázolja. /mti/

bb 57. megkezdődött az építő- és szilikátipari kutatók 5. tudományos ülészsaka

t sb/sk/m/vg

1964. november 17.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem közlekedési és üzemmérnöki karának dísztermében kedden megkezdődött az építésügyi minisztérium kutató intézeteinek 5. tudományos ülészsaka. a tanácskozáson részt vesznek más tárcák tudományos intézeteinek szakemberei is, akik ugyancsak foglalkoznak építő- vagy szilikátipari kutatással.

a négynapos ülészsakot trautmann rezső építésügyi miniszter nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy ez az ülészsak nagyobb figyelmet érdemel, mint az előzőek. most ugyanis az 1965. évi kutatási terv kidolgozásával és összehangolásával már a harmadik ötéves terv tudományos feladatait kell előkészíteni. ennek az ülészsaknak kell azonban a korábbinál közvetlenebb utat nyitni a tudományos eredmények gyakorlati felhasználásának meggyorsításához is.

a megnyitó ülésen kilián józsef, az építésügyi miniszter első helyettese tartott előadást az építő- és szilikátipari kutatás eredményeiről, legfontosabb feladatairól. megállapította, hogy az utóbbi években jelentősen javult a tudományos munka és a műszaki fejlesztés kapcsolata, mert a kutatási témák döntő többsége az iparfejlesztési célokhoz igazodik. hiba viszont, hogy a sokféle téma szétforgácsolja a kutatás erejét. a rendkívül szerteágazó kutatási témák kidolgozása is nagyon elhúzódik. többek között a perlitkutatás 14 évig tartott, pedig jobb szervezéssel hat év is elegendő lett volna. hasonló a helyzet a panelles kutatásokban és más tudományos témákban is. a feladat tehát az, hogy csak a legfontosabb kérdésekre koncentrálják a kutatás erejét. ezt a munkát segíti és a kutató intézeteket is tehermentesíti a tudományos tájékoztatás jobb megszervezése, hiszen a tudományos értesültség hiányai miatt került korábban olyan kutatásokra is sor, amelyeket már másuttól is végeztek. /folyt.köv./

13.58/-n

-26-

le

bb 44. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

a tudományos ülészsak résztvevői kedden délután megvitatták a településtudomány, valamint a tervezési és a tipizálási kutatások feladatait. a pénteki záróülésig összesen 9 témakörben beszéltek meg az építő- és szilikátipar legközelebbi tudományos tennivalóit. /mti/

bb 45. a balesetelhárításról tárgyalt a vasas szakszervezet központi vezetősége

t sl tr vm vg

1964. november 17.

a vasas szakszervezet központi vezetőségének keddi ülésén palotai károly, a szakszervezet titkára a dolgozók egészségének és testi épségének védelmével foglalkozott. elmondotta, hogy a kohó- és gépiparban 1961. óta 24 százalékkal csökkent az ezer főre jutó balesetek száma, abszolút mértékben azonban jelenleg több az üzemi

sérülés, mint három évvel ezelőtt. az utóbbi években javult az üzemek technikai felszerelése, sok elavult gépet leállítottak, s különösen a kohászatban, a műszeriparban, a szerszámgépiparban hatékony műszaki intézkedésekkel igyekeznek elejét venni a balesetnek. nem annyira kedvező a helyzet a tömegcikkiparban, a híradástechnikai és az általános gépiparban. az említett iparágak több üzeméből panaszok érkeztek a zsúfoltságra, a korszerűtlen gépekre, ami gyakran a sérüléseknek is forrása.

a szakszervezet titkára utalt arra, hogy a szakmai vezetők egy része csupán a termelési tervek teljesítésére ügyel, s elhanyagolja a balesetelhárítási intézkedések végrehajtását. gyakran arra vonatkoznak, hogy a baleset elleni küzdelemhez több pénzre, az üzemek bővítésére, korszerű gépek üzembehelyezésére volna szükség. a nagyszámú beruházások természetesen a legegyszerűbb megoldást jelentenek, de ennek hiányában is igen sokat lehet tenni a balesetek megelőzésére. az esetek nagy többségében a figyelmen kívül hagyás okozza a balesetet. s szinte mindenütt felfedezhető a baj alapvető oka, a felvilágosító munka elhanyagolása. igen hasznosnak bizonyult az ugynevezett munkásvédelmi órségek tevékenysége, amikor a műhelyek dolgozói tanulmányozzák környezetük baleseti forrásait és azokra felhívják a vezetők és munkatársaik figyelmét is. a gánzmásvagban és a lánggépgyárban ugynevezett munkásvédelmi kabinetet létesítettek, ahol a legváltozatosabb szemléltető eszközök hívják fel a figyelmet a balesetelhárításra.

/folyt.köv./

le

14.20/-n

-27-

bb 45. /a balesetelhárításról ... 1. folyt./ m

a vasas szakszervezet 1961. óta mintegy 600.000 röplapon és kétmillió satirikus kiadványban tárta fel az üzemi sérülések megelőzésének, elhárításának módjait, s szoros kapcsolatot létesített a kohó- és gépipari minisztériummal a szakmai betegségek elleni küzdelemre. a további feladat is a felvilágosító munka fokozása, a védőfelszerelések alkalmazása, s különösen a rakodási munkáknál minél több kisműködésű üzembe helyezése.

a beszámolót vita követte, ezután polyák jános, a vasas szakszervezet főtitkára ismertette a szakszervezeti alapszervek újválasztásával összefüggő feladatokat. /mti/

bb 46. csütörtökön temetik lévai andor egyetemi tanárt

fe/j/m/zs

1964. november 17.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem közli, hogy lévai andor egyetemi tanár temetése 19-én, csütörtökön délután fél háromkor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 47. ,,félidő,, a hatvani cukorgyárban

vid/lk/m/ki

1964. november 17.

a hatvani cukorgyár dolgozói keddre teljesítették az idei termelési terv ötven százalékát. a 75 éve fennálló üzemben az idén minden előző évinél nagyobb mennyiségű cukorrépat dolgoznak fel. az elmúlt években ilyenkor már befejezéshez közeledett a szezon, az idén pedig a nagymennyiségű répa körülbelül január végéig ad munkát. /mti/

bb 48. befejezték a must süritését a kecskeméti konzervgyárban

vid/lk/m/ki

1964. november 17.

a tervezett 700 vagonnal szemben 950 vagon mustot süritettek az idén a kecskeméti konzervgyárban. a csaknem százezer hektoliter szőlőlé süritését befejezték. csaknem 27.000 hektoliter, 50-60 százalék szárazanyag tartalmu tömény mustot adtak át az alföldi pincegazdaságnak. a süritmény egy részét exportálják. /mti/

14. 30/-n

-28-

bb 49. már több mint egymillió pecsenyekacsát dolgoztak fel kecskeméten

vid lk vm ki

1964. november 17.

a baromfiipari vállalat kecskeméti feldolgozó telepén a tervezett egymilliónál már harmincezerrel több kacsát dolgoztak fel és jelenleg is naponta 3000 szárnyas kerül a kopsztóba. /mti/

bb 50. megérkezett az első import kádöntő, formázó automata gép-egység a zománcipari művek kecskeméti gyárába

vid lk vm ki

1964. november 17.

a zománcipari művek kecskeméti gyáregységének rekonstrukcióját megkezdtek. épül, s a tervek szerint 1965-ben elkészül az öntődei nagycsarnok, ahol külföldről vásárolt automata gépsorokon készülnek majd a fürdőkádak. a csarnok berendezéséhez megérkezett az első gépszállítmány, az egymillió dollár értékű nyugatnémet kádöntő és formázó automata gépsor. a terv szerint a rekonstrukció három évig tart, s azután évente kétszázezer fürdőkád készül kecskeméten. /mti/

14.55

- 29 -

Moz

bb 45. /a balesetelhárításról ... 1. folyt./ m

a vasas szakszervezet 1961. óta mintegy 600.000 röplapon és kétmillió satirikus kiadványban tárta fel az üzemi sérülések megelőzésének, elhárításának módjait, s szoros kapcsolatot létesített a kohó- és gépipari minisztériummal a szakmai betegségek elleni küzdelemre. a további feladat is a felvilágosító munka fokozása, a védőfelszerelések alkalmazása, s különösen a rakodási munkáknál minél több kisgép üzembe helyezése.

a beszámolót vita követte, ezután polyák jános, a vasas szakszervezet főtitkára ismertette a szakszervezeti alapszervek újválasztásával összefüggő feladatokat. /mti/

bb 46. csütörtökön temetik lévai andor egyetemi tanárt

fe/j/m/zs

1964. november 17.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem közli, hogy lévai andor egyetemi tanár temetése 19-én, csütörtökön délután fél háromkor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 47. „félidő,, a hatvani cukorgyárban

vid/lk/m/ki

1964. november 17.

a hatvani cukorgyár dolgozói keddre teljesítették az idei termelési terv ötven százalékát. a 75 éve fennálló üzemben az idén minden előző évinél nagyobb mennyiségű cukorrépat dolgoznak fel. az elmúlt években ilyenkor már befejezéshez közeledett a szezon, az idén pedig a nagymennyiségű répa körülbelül január végéig ad munkát. /mti/

bb 48. befejezték a must sűritését a kecskeméti konzervgyárban

vid/lk/m/ki

1964. november 17.

a tervezett 700 vagonnal szemben 950 vagon mustot sűritettek az idén a kecskeméti konzervgyárban. a csaknem százezer hektoliter szőlőlé sűritését befejezték. csaknem 27.000 hektoliter, 50-60 százalék szárazanyag tartalmu tömény mustot adtak át az alföldi pincegazdaságnak. a sűritmény egy részét exportálják. /mti/

14. 30/-n

-28-

bb 49. már több mint egymillió pecsenyekacsát dolgoztak fel kecskeméten

vid lk vm ki

1964. november 17.

a baromfiipari vállalat kecskeméti feldolgozó telepén a tervezett egymilliónál már harmincezerrel több kacsát dolgoztak fel és jelenleg is naponta 3000 szárnyas kerül a kopsztoába. /mti/

bb 50. megérkezett az első import kádöntő, formázó automata gépegység a zománcipari művek kecskeméti gyárába

vid lk vm ki

1964. november 17.

a zománcipari művek kecskeméti gyáregységének rekonstrukcióját megkezdték. épül, s a tervek szerint 1965-ben elkészül az öntődei nagycsarnok, ahol külföldről vásárolt automata gépsorokon készülnek majd a fürdőkádak. a csarnok berendezéséhez megérkezett az első gépszállítmány, az egymillió dollár értékű nyugatnémet kádöntő és formázó automata gépsor. a terv szerint a rekonstrukció három évig tart, s azután évente kétszázezer fürdőkád készül kecskeméten. /mti/

14.55

- 29 -

mez

bb 52. kamerákkal és mikrofonokkal az erzsébet-hidon - a rádió és televízió helyszíni közvetítése az erzsébet-hid avatásáról

si s /gk szb fm

1964. november 17.

Hónapok óta az egész ország érdeklődéssel figyeli az erzsébet-hid építésének munkálatait. A lapok, a televízió és a rádió is már több alkalommal beszámolt a nagyszabású munkáról. Az építkezés utolsó stádiumában, az erzsébet-hid avatásán is ott lesznek a kamerák és a mikrofonok. November 21-én, szombaton nemcsak a főváros lakói, hanem az ország sokmillió polgára is „jelen lehet”, az ünnepélyes átadáson a televízió képernyőjének segítségével. 14 órai kezdettel helyszíni közvetítésben számol be a magyar televízió a főváros új hidjának átadásáról. Este 18.30 órai kezdettel pedig filmet láthatnak a nézők a hid építéséről és arról a nagyszerű munkáról, amely az erzsébet-hid átadását megelőzte. Este, 22 óra után képfelvételről megismétlik a délutáni avatási ünnepséget, hogy azok se maradjanak le erről a jelentős eseményről, akik a kora délutáni órákban nem ülhettek a képernyő előtt.

Ezzel az adással azonban nem ér véget a magyar televízió aktuális fősztályának szombati „hid-beszámolója”.

Az esti program ismét helyszíni közvetítéssel zárul. A kamerák ekkor újból „ellátogatnak”, az erzsébet-hidra, hogy beszámoljanak a nézőknek az új hid első estéjéről.

Ott lesznek a hidavatáson a magyar rádió mikrofonjai is. November 21-én, szombaton 13.45-től 14.45 óráig a „hidavatás”, című műsorban a Kossuth-rádió ugyancsak helyszíni közvetítésben számol be az erzsébet-hid ünnepélyes átadásáról. /mti/

--

bb 53. ezüst tallérokat találtak debrecenben

vid sk szb fm

1964. november 17.

Debrecenben csatornaépítés közben, a város főutcáján évszázadokkal ezelőtt készített ezüst tallérok kerültek felszínre. Tölgyfa-rönkök alatt, egykori hidfeljárónál rejtették el bőrzacskóban a mintegy másfélezer ezüst tallért. A leletet a debreceni déri múzeumba szállították. /mti/

--

16.10/a

- 30 -

bb 54. békeaktivisták ülése debrecenben

vid sk szb fm

1964. november 17.

A hajdu-bihar megyei békeaktivisták kedden a debreceni déri múzeum előadótermében ülést tartottak. Ónosi László, a hajdu-bihar megyei népfront bizottság titkára mondott megnyitót, majd Narmati Sándor, az MSZMP központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára előadást tartott a nemzetközi helyzet és a békemozgalom időszerű kérdéseiről. /mti/

--

bb 55. befejeződött a erzsébet-hid teherpróbája

i hbj/tm szb fm

1964. november 17.

Kedden a kora reggeli óráktól az erzsébet-hid ugynevezett dinamikus terhelési próbáját tartották meg. Azt vizsgálták, hogy gyorsan haaladó járművek milyen rezgéseket keltenek a hidszerkezetben. A próbára diesel-mozdonyok, villamos szerelvények, vizzel teli locsolóautók, öntöttvas tübbingekkel terhelt traillerek vonultak fel. Különböző bonyolult elektromos mérőműszereket szereltek fel a hid közepén, s a hidfő környékén. A méréseket urhadó- és vevőberendezés is segítette. A vizsgálatok azt igazolták, hogy a hidszerkezet a mozgó terhelésnél is az elméleti számításoknak megfelelően viselkedik, s az erzsébet-hid a mozgó teherpróbán is kitűnőre vizsgázott. Ezzel - kedden - befejeződött a hid teherpróbája, s a hidat át lehet adni rendeltetésének.

A következő napokban elsősorban a hidfő környékét csinosítják. A hidépítő vállalat dolgozói a pesti oldalon az alsó- és felső rakpartot elválasztó mellvéd utolsó kődarabokat helyezik el, az aszfaltutóépítő vállalat pedig a környékbeli bekötőutakat aszfaltozza. Sok munka vár még a fővárosi kertészeti vállalatra, hiszen nagy területet, például a március 15. tér északi oldalát csak ezekben a napokban adják át az építők parkosításra. A vállalat azonban nagy erőket összpontosít a parkosításra, úgy hogy szombat reggelre a hidfő környéke is megszépülve várja az avató ünnepséget. Az avató ünnepségre egyébként az erzsébet-hid zászlódisztölt. /mti/

--

bb 56. „az országgyűlésről jelentjük”, - a rádió közvetítése a parlamentből

i s/tm szb fm

1964. november 17.

Az országgyűlés soronkövetkező ülészakaról közvetítést ad a Kossuth rádió. November 19-én, csütörtökön 19 óra 25 perctől 20 óra 25 percig, 20-án, pénteken pedig 19 óra 30 perctől 20 óra 30 percig sugároznak hangképeket, tudósításokat a parlamentből. /mti/

--

16.25/a

- 31 -

bb 57. a siófoki idegenforgalmi hivatal munkájáról tárgyalt a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid tr szb fm

1964. november 17.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a siófoki idegenforgalmi hivatal munkáját vitatta meg. az előterjesztett jelentés szerint ebben az esztendőben minden várakozást felülmúlt a balatoni idegenforgalom. a déli parton több mint 1 297 000 vendéget fogadtak, közöttük 274 140 külföldit. a hat turistaszállóban - siófokon, balatonszárszón, fonyódligeten, alsóbélatelepen és balatonkeresztúron - az elmúlt évihez viszonyítva 152. százalékkal növekedett a forgalom. az első osztályú campingekben az idei szezonban majdnem 50 000-rel több vendég töltött el rövidebb-hosszabb időt. sok gondot okoztak a ,,vad-táborozók,, , akiknek száma meghaladta a 381 000-et.

az idegenforgalmi hivatal a vendégek kulturált szórakoztatására is nagy gondot fordított a ,,balatoni idény,, , a ,,balatoni hetek,, , a siófoki vizifesztivál, valamint a folklór-napok, népi táncbemutatók megrendezésével. ezeket több mint 26 000 külföldi tekintette meg. bővült a fizetővendégszolgálat is: a több mint 3 730 szobában majdnem 57 000 vendéget szállásoltak el.

a végrehajtó bizottság a jelentést tudomásul vette, majd a vitában több javaslat hangzott el az idegenforgalmi hivatal munkájának továbbfejlesztésére. /mti/

--

bb 58. halálos baleset a kaposvári cukorgyárban

vid j szb fm

1964. november 17.

a kaposvári cukorgyárban a diffúziós üzemrész edényeinek kimosása után feltűnt, hogy bíró gyula 26 éves toponári lakos, a gyár dolgozója, az alsó bunker segédmunkása nem válaszol a kopogtatásra. keresni kezdték, és később találták meg holttestét a keverőben. az eddigi vizsgálat szerint a szerencsétlen ember ismeretlen körülmények folytán beleesett a keverőbe, s annak hatalmas lapátjai súlyos sérülést okoztak a fején. a kihívott mentők és orvosszakértők már csak a beállott halált tudták megállapítani. a halálos baleset okának kiderítésére és a felelősség megállapítására folytatják a vizsgálatot. /mti/

--

Me

16.35/a

- 32 -

bb 59. az európai gazdasági bizottság

imé szb sr

1964. november 17.

közuti, szállítási albizottsága viktor albin, a közlekedés- és postaügyi minisztérium főelőadója elnökletével megkezdte genfben 30. ülészsakát. /mti/

--

bb 60. szinpompás virágvásár készül erzsébet napra: szekfü-, rózsá-, krizantémum- és ciklámen-csokrok ezrei köszöntik a budapesti erzsébeteket

i cs/sk szb ká

1964. november 17.

országszerte a legdivatosabb névnapok között tartják számon a november 19-i erzsébet napot, de egyúttal a ,,legvirágosabbak,, között is, noha a virágüzletekben ilyenkor már a hajtatót virágoké a szó. a fővárosi kertészeti vállalat telepein jóelőre felkészültek az erzsébet napi hagyományos nagy forgalomra. daniel elemér, a vállalat áruforgalmi osztályvezetője tájékoztatásul közölte, hogy az idén az előző évekénél is gazdagabb, szinpompásabb virágvásárt rendeznek a budapesti erzsébetek tiszteletére: kereken 10 000 szál vágott szekfü, 25 000 szál rózsá, 20 000 szál nagyvirágú krizantémum, 11 000 szál vágott ciklámen, továbbá 10 000 cserepes ciklámentő, 30 000. cserep primula és egyéb most nyíló virág, valamint 2 000 cserepes zöld disznővény várja a vásárlókat csupán az állami üzletekben. a főváros 87 virágént üzletén kívül 20 utcai árudát is bő készlettel töltenek fel az ünnepi alkalomból. a cserepes virágokat már kedden megkapták a boltok és árudák, a vágott virágok szállítását azonban csak szerdán kezdik, hogy minden erzsébetet frissen pompázó csokrokkal köszönthessenek. /mti/

--

bb 61. baromfi-kiállítás az állatkertben

i kz szb ká

1964. november 17.

érdekes, mind a szakembereket, mind pedig a gyakorlati tenyésztőket érdeklő baromfi-kiállítás nyílt a fővárosi állatkertben. a bemutatott fajok és fajták között ott van a magyar parlagi-, a fodros-, a landesi-, a fehér bütykös- és a szürke bütyköslud, továbbá a kínai hattyulud, a pekingi-, a chaki campbell és a pézsmakacsa, a bronzpulyka, a gyöngytyuk, a sussex- és rhode island tyuk.

/folyt.köv./

Me

16.45/a

- 33 -

bb 61. /baromfi-kiállítás... 1. folyt./- szb

az első baromfi-kiállítást egyébként kerekén 90 évvel ezelőtt, 1874-ben, rendezték a fővárosi állatkertben. ekkor mutattak be hazánkban először külföldi háziszárnyas fajtaikat. /mti/

--

bb 65. nyugdíjasok akadémiaja a salgótarjáni acélárugyár művelődési házában

vid j szb fm

1964. november 17.

a salgótarjáni acélárugyárt környező lakótelepen száznál több nyugdíjas kovács, lakatos, kohász és hengerész lakik, s legtöbbször ma is mindennapos látogatója a gyárnak. olyan nyugdíjas munkások is akadnak, akik szorgalmas résztvevői a gyár újítómozgalmának, sőt a gyári munkásélettel most ismerkedő fiatalok nevelésével, tanításával is foglalkoznak. koloványi ferenc idős lakatos például nyugdíjas napjaiban szerkesztette meg a szegcsomagoló-gépet, amelyet sikeresen alkalmaznak a gyár szegverő-üzemében.

a nyugdíjas munkások életének tartalmasabbá, szebbé tételére négy éve nyugdíjasklub nyílt az acélárugyár művelődési házában, s a klub vezetői megszervezték a nyugdíjasok akadémiaját. az akadémia azóta hagyományossá lett, s most, kedden is 70 résztvevővel kezdődött az első tudományos és ismeretterjesztő előadás. /mti/

--

bb 66. ahmed ben bella köszönő távirata magyar államférfiakhoz

tr szb hk

1964. november 17.

ahmed ben bella, az algériai demokratikus és népi köztársaság elnöke, a nemzeti felszabadítási front főtitkára táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének, az algériai nemzeti felszabadító forradalom kezdetének 10. évfordulója alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

-21-

16.55/a

- 34 -

me

bb 62. naponta száz vagon cukorrépa egy termelészövetkezetből

vid/ká/tr/s hk

1964. november 17.

az ország egyik legnagyobb cukorrépa-termelő gazdasága lett az elmúlt esztendőben a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet. a korábbi esztendőkhez képest nemcsak a terület növekedett, hanem a hozam is: az átlagtermés ma már a felszabadulás előttinek 2-3-szorosa. ebben az esztendőben 940 holdon termelték az értékes ipari növényt a nádudvariak. a répa szedése befejeződött, s most a fogatok, traktorok és lánctalpasok szállítják a termést az átvevőhelyre. a rossz utviszonyok ellenére naponta több mint száz vagon répét továbbítanak a termelészövetkezetből. az öntözött répa kiváló termést adott: 280 mázsa körül van a holdankinti átlag, nem ritka azonban az olyan parcella, ahol 350 mázsnál is többet takarítottak be. /mti/

--

bb 63. sárhajót adtak át balatonfüreden

vid/lk/ki/s hk

1964. november 17.

két évvel ezelőtt nagy útemben láttak hozzá több eliszaposodott balatoni strand tisztításához és homokkal való feltöltéséhez. a munka egyik érdekessége, hogy a homokot a balaton közepén, bányásszák, ki és ugynevezett sárhajókkal viszik a partra, ahol vízágyúkkal, seprőkkel, a tóba. a munka meggyorsítására a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi üzemegységében különleges sárhajót építettek, amely egyszerűen száz tonna anyagot vehet fedélzetére. az egymillió forint költséggel épített hajót átadták rendeltetésének. /mti/

--

bb 64. dr. réczei lászló hanoiába utazott

k di/gk/s sr

1964. november 17.

dr. réczei lászló egyetemi tanár, a magyar jogász szövetség elnöke kedden az országos béketanács küldötteként hanoiába utazott. részt vesz azon a kongresszuson, amely a vietnami demokratikus köztársaság béketanácsának kezdeményezésére az amerikai agresszió ellen küzdő vietnami néppel való szolidaritás jegyében ül össze. a ferihegyi repülőtéren dr. sik endre, az országos béketanács alelnöke és az országos béketanács több vezető munkatársa bucsúztatta. ott volt nguyen viet, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

17.04/a

- 35 -

me

bb 67. tanácskozás a közúti forgalombiztonságról

t hbj/gk szb vg

1964. november 17.

Kedden a közlekedéstudományi egyesület rendezésében kétnapos tanácskozás kezdődött, amelyen a szakemberek megvitatják a közúti forgalombiztonság időszerű kérdéseit. a konferenciát rödőnyi károly közlekedés- és postaiügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója, az egyesület főtitkára nyitotta meg. kifejtette, hogy az elmúlt években rendkívül megnőtt a közúti balesetek száma. ennek okait vizsgálta már a közlekedésrendészet, az autóközlekedés, az utügyi kutató intézet és sok más intézmény. az eddigi vizsgálati eredményeket kell összegezni, s erre hivatott a mostani kétnapos közúti forgalombiztonsági konferencia. felhívta a figyelmet arra is, hogy a balesetek okainak tudományos vizsgálata terén külföldön igen szép eredményeket értek el, s a külföldi tapasztalatokat nekünk is hasznosítani kell.

a megnyitó után kollér sándor adjunktus „a közúti balesetek értékelése balesetmegelőzési szempontból„ címmel tartott előadást. elmondotta, hogy a közúti balesetek száma 1963-ban - 1962-höz viszonyítva - 38 százalékkal növekedett, s 1964 első felében 34 százalékkal volt több közúti baleset, mind 1963 hasonló időszakában. nem nyugodhatunk bele abba a hibás szemléletbe, hogy a gépkocsik számának növekedésével arányosan növekszik a balesetek száma. ezért gondosan kell elemezni a balesetek okait. a balesetek legnagyobb része a hibás emberi magatartásra vezethető vissza. ezért szükséges mind a gyalogosok, mind a gépjárművezetők folyamatos és alapos oktatása. tudomásul kell venni azt is, hogy egyes évszakokban és a nap egyes szakaszaiban gyakrabban fordul elő baleset, mint máskor. például nyáron és kora ősszel több a baleset, mert az üdülőhelyeken, kirándulóhelyeken kevésbé vigyáznak a gyalogosok és a gépjárművezetők. az is érdekes, hogy a karambolok következtében nyáron több a személysérülés, mint télen, s ez az azal magyarázható, hogy sokkalta több motorkerékpáros található az országutakon. a harmadik negyedében a legtöbb baleset szombaton, vasárnap és hétfőn fordul elő. budapesten 1963-ban a napi forgalomnak mintegy 7 százaléka 16 és 17 óra között bonyolódott le, s ebben az órában történt a napi balesetek 7.5 százaléka. érdekes, hogy beépített területen a balesetek száma ugyan nagyobb, de kevésbé súlyos. a nagyobb balesetszám elsősorban a nagyobb forgalommal, a hátrányos forgalomösszetétellel, a csomópontok sűrűségével függ össze, kevésbé súlyos voltuk pedig a kisebb sebességgel.

rámutatott arra is, hogy sokat segítene a csomópontoknál a kétszintes forgalom kialakítása és a pályák szélesítése. az elégtelen pályaszélesség kedvezőtlen hatását mutatja az is, hogy 1963-ban budapesten villamos- és közúti járműösszeütközés a szabadság-hidon 35, az árpád-hidon 32 esetben fordult elő, ezzel szemben a petőfi-hidon 2, a margit-hidon 8 alkalommal. /folyt.köv./

17.32/a

- 36 -

M

bb 67. /tanácskozás... 1. folyt./- szb

a kálvin téren, az üllői ut sarkán 13 ilyen összeütközés volt, ezzel szemben a moszkva téren összesen egy. a fővárosban sok a fejlesztési feladat, elsősorban a forgalomirányítást és a közúti világítást kell korszerűsíteni. hosszadalmas a jelzőlámpák felszerelése, s ezen változtatni kell. végezetül felhívta a figyelmet arra, hogy szigorítani kell a gépjárművezetői oktatást, s a már gyakorló gépkocsivezetőktől is meg kell követelni az új kresz tökéletes elsajátítását.

a vitaindító előadás után szakemberek számoltak be a balesetek okainak felderítésével kapcsolatos eddigi tapasztalatokról. a délutáni órákban több felszólalás hangzott el arról, hogy a rendőrség hogyan segíti jobb forgalomszervezéssel a balesetek megelőzését. a konferencia szerdán folytatja munkáját. /mti/

--

bb 68. veterán szakszervezeti tagok kitüntetése a közlekedési szakszervezetben

1964. november 17.

k hbj szb vg

a közlekedés- és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége kedves ünnepséget rendezett a csengery utcai közlekedési klubban a 25, 40 és 50 éves szakszervezeti tagsággal rendelkező dolgozók és családtagjaik számára. az ünnepi beszédet földvári aladár a szakszervezet főtitkára mondotta, és ugyancsak ő osztotta ki az öt-ötvenéves, a 33 negyvenéves és a 89 huszonötéves szakszervezeti tagsággal rendelkező dolgozó számára az okleveleket, jutalmakat. az ünnepségen megjelent kiss dezső miniszterhelyettes.

a hivatalos jubileumi ünnepség után az állami operaház tagjai és több más előadóművész színvonalas műsort adott. /mti/

--

bb 70. a kambodzsai államfő köszönő távirata dobi istvánhoz

1964. november 17.

gk szb sr

norodom szihanuk herceg, kambodzsai államfő táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a kambodzsai királyság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánásaiért. /mti/

--

M

17.35/a

- 37 -

bb 69. elutazott a csehszlovák építésügyi küldöttség

k sb/mné-lm vg

1964. november 17.

a magyarországon tartózkodó csehszlovák építésügyi küldöttség befejezte a magyar szakemberekkel folytatott műszaki-tudományos együttműködési tárgyalásait és elutazott budapestről. a hatnapos megbeszélésen a magyar és csehszlovák építésügyi minisztérium képviselői értékelték az együttműködés múlt évi eredményeit és a kölcsönös érdekeknek megfelelően megállapodtak az 1965. évi együttműködés legfontosabb kérdéseiben. többek között újabb intézkedésekkel bővítették a műszaki dokumentációk cseréjét, szorosabbra fűzték a két ország kutatóintézeteinek és vállalatainak kapcsolatait.

az együttműködési tárgyalás jegyzőkönyvét csehszlovák részről miroszlav grossl építésügyi miniszterhelyettes, magyar részről szokup tajos építésügyi miniszter helyettes írta alá. a csehszlovák küldöttség majdnem egyhetes magyarországi tartózkodása idején megtekintette budapest és több vidéki város lakó- és kommunális építkezését./mti/

--

bb 71. az akadémia kubai vendégei

i ms/gk-lm sr

1964. november 17.

josé lopez sanchez, a kubai köztársaság akadémiaja nemzeti bizottságának alelnöke és mariano jorge quintana, a csillagászati és meteorológiai osztály vezetője a magyar tudományos akadémia elnökségének meghívására kedden néhánynapos látogatásra budapestre érkezett./mti/

--

bb 72. megjelent a magyar tudomány

i ms/gk-lm sr

1964. november 17.

a magyar tudománynak, az akadémia értesítőjének legújabb száma „jegyzetek galilei mechanikájáról”, címmel figyelemre méltó cikket közöl vekardi lászló tollából. várterész vilmos professzor a hazai sugárbiológiai kutatások helyzetét ismerteti, mosonyi emil akadémiai levelező tag a nemzetközi hidrológiai kutatások jelentőségéről ír. granasztói pál kandidátus sok érdekes fényképpel illusztrált tanulmányában a modern városkép jellegzetességeit, kialakításának szempontjait ismerteti. vitarovat, a tudományos élet több jelentős eseményének ismertetése és könyvszemle egészíti ki a számot./mti/

--

17.45/a

- 38 -

bb 73. halálos tragédia az egri olajfuró toronynál

hmé szb sr

1964. november 17.

a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat egri telepén egy magas olajfuró toronyt szereltek. az erős szélnyomás következtében a torony eldőlt és a rajta dolgozó szőlősi gábor, bordás tajos, nagy gábor és kemecsei sándor szerelőket maga alá temette, akik sérülésükbe a helyszínen belehaltak. a heves megyei rendőrfőkapitányság a szakértők bevonásával megindította a vizsgálatot./mti/

--

bb 74. percenként 1818 liter víz - átadták szabolcs megye második öntöző kutját

vid ká/sk szb ká

1964. november 17.

kedden átadták rendeltetésének a nyírség második, s egyben legbővebb vizű, mélyfurású öntöző kutját az ujfehértói állami gazdaság erdői telepén. a kut vizbősége azonos a debreceni vizmű kutjainak átlagos hozamával, vagyis percenként 1818 liter vizet ad a környező mezőgazdasági növénykultúráknak. ebből a kútból 90 hold földterület öntözhető a nyírség legaszályosabb övezetében.

a kut dr. simon lászlónak, a magyar földrajzi társaság főtitkárának tanulmánya alapján épült meg, bizonyítja a tudományos kutatás helyességét, megalapozottságát. korábban ugyanis azt tartották, hogy a nyírség talaja mélyebb rétegekben is vízszegény. a kutató szerint a nyírségben, nétköztől egészen debrecenig, mintegy negyven kilométeres sávban, általában 150-250 méter mélységben nagytömegű víz található, amely mélyfurású kutakkal kiemelhető. az első kut egyébként nyírtass határában épült meg, s az 206, az ujfehértói pedig 207 méter mély. az idén még újabb kutat fúrnak az ugyancsak aszályos kállósemjén község határában, s ezt jövőre négy mélyfurású kut követi./mti/

--

17.55/a

- 39 -

Me

bb 75. az erzsébet-híd építésénél érdekelt vállalatok vezetői a szakszervezetek budapesti tanácsánál

k hbj/gk-Lm vg

1964. november 17.

a szakszervezetek budapesti tanácsa kedden megbeszélésre hívta össze azoknak a vállalatoknak gazdasági és mozgalmi vezetőit, amelyek szocialista szerződést kötöttek egymással és közös erővel munkálkodtak az erzsébet-híd építésén. a tanácskozáson megjelent kelemen lajos, a fővárosi tanács vb-elnök-helyettese, továbbá a budapesti pártbizottság és az érdekelt ipari szakmák képviselői.

a megjelenteket hidvégi károly, a beruházó vállalat igazgatója tájékoztatta arról, hogy az érdekelt vállalatok milyen mértékben teljesítették vállalt kötelezettségeiket. keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára értékelte a szocialista együttműködési szerződés jelentőségét és szerepét. a szakszervezetek budapesti tanácsa nevében köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik közreműködtek az erzsébet-híd építésénél./mti/

..

bb 76. ujszerű textiliák kiállítása

t sz/tné-Lm vg

1964. november 17.

kedden délután az építők szakszervezetének székházában lehr ferenc könnyűipari miniszterhelyettes megnyitotta a legutóbbi textilpályázat eredményeit bemutató kiállítást. a pályázatot a könnyűipari minisztérium és az iparművészeti tanács hirdette meg, hogy ily módon is ösztönözze a tervezőket ujszerű textiliák készítésére.

a pályázatra 411 mű érkezett, ezek közül mutatják most be a legsikeresebb 150-et. 19 textiltervet részesítettek pályadíjban.

a kiállítást megelőző sajtótájékoztatón az ipar képviselői elmondották, hogy gyárainkban csaknem 100 textiltervező dolgozik. évente 2500 új mintával gyarapítják a választékot. a magyar textiliák 85 országban ismertek, mintázatuk kielégíti a művészi igényeket, a törekvés azonban az, hogy az alapanyagok minősége is javuljon, nemesebb nyersanyagot használjanak fel a textiliákhoz.

az absztrakt, a naturalista mintákat, a geometrikus ábrákat egyaránt meg lehet találni a kiállított textiliákon. ujszerű, hogy a virágok kissé összezsugorodtak, más ábrák viszont igen nagyok. egyébként főként dekorációs textiliák, lakásdíszítésre szolgáló textilanyagok és ruhakelmék szerepelnek a kiállításon./mti/

..

18.15/a

- 40 -

Me

bb 77. beszélgetés a disz doktorrá és szenátorrá avatott kodály zoltánnal

i ol/hné-Lm fm

1964. november 17.

a napokban külföldi utjáról hazatért kodály zoltán nyilatkozott az mti munkatársának. elmondotta, hogy az ndk művelődésügyi minisztériumának meghívására október 20-án érkezett feleségével az ndk fővárosába. a pályaudvaron kurt bork, a művelődésügyi miniszter első helyettese és számos neves kulturális és társadalmi személyiség fogadta. a vendéglátók gazdag programot állítottak össze a zeneszerző számára. a staatsoperben például résztvettek a don juan előadásán. beszélgettek pischner professzorral, az opera igazgatójával is, akit cembalo-művészként ismert meg a budapesti közönség. jártak a komische oper-ben, ahol janacek: jenufa című művének előadását tekintették meg, valamint a felsenstein által újjáalakított hoffmann-meséit, amelyet itt adnak elő legteljesebben, az eredeti elképzelésnek megfelelően, sok dialógussal. a darabot az egész világon - nálunk is - csonkán, csak zenével hozzák színre, pedig - kodály zoltán véleménye szerint - értelme csak ebben a felsenstein-féle változatban érvényesül egészében.

codály zoltánék ellátogattak a német zeneművészek és zene-tudósok szövetségébe, ahol hangszalagról meghallgatták néhány mai német zeneművet, s mert kevés idő állt rendelkezésre, ígéretet kaptak, hogy a magyar zeneszerző címére még számos szalagot küldenek majd. kodály zoltán elmondotta, hogy a koncertek látogatottságát tekintve az ndk-ban fejlettebb a zenei élet, mint nálunk. a nagyhirű zeneiskoláknak sok tehetséges növendéke van, azonban a mi zenei általános iskoláinkat, „irigylük, tőlünk. kurt bork, a miniszter első helyettese - aki a vendéget minden hivatalos eseményre elkísérte - maga is lelkesedett ezért az oktatási formáért. szóba került, hogy az ndk-ban is vannak pedagógusok, akik úgy vélik, hogy az énekórák számának emelése esetleg túlterhelné a gyermekeket, s a tanterv teljes átalakítását kívánná meg. kodály a hazai tapasztalatokkal érvelt: az éneklés nem fárasztja, hanem felfrissíti a gyermekeket. nálunk a tantervet sem alakították át, a zenei általános iskolák tanulói ugyanazt az anyagot tanulják, mint az ország bármely más iskolájában, de az előírt két énekórán kívül még négy énekórájuk van. a tanulmányi átlag ezekben az iskolákban eléri a 4.5-et.

/folyt. köv./

Me

18.45/a

- 41 -

bb 77. / beszélgetés... 1. folyt./-lm

Kodály Zoltán beszámolt arról, hogy több mint 50 éve nem volt Németországban és életében először most járt Weimarban. Megnézte a Goethe-, a Schiller- és a Liszt-házat, felkereste Eisenachban Bach szülőházát is. Weimarban meglátogatta a hercegi mauzóleumot, ahol Goethe és Schiller hamvait őrzik. Ebben a városban, a klasszikus német irodalom és zene szülőhazájában működik a MI Zeneakadémiánk testvérintézménye, a Liszt Ferenc zene-művészeti főiskola. A város főpolgármestere által adott bankett után a magyar vendég koncerten vett részt. Kodály művei közül a Szimfóniát és a Concerto-t mutatták be, valamint előadták az itt már ismert Psalmus Hungaricus-t. A szerző meglepetésére az utóbbiban a női hangokat a nagyhírű, de kicsiny saalfeldi egyházi gyermekkar tagjai énekeltek. Kodály Zoltán szerint az előadás zenileg kifogástalan volt, s a nem túl nagy teremben a gyermekek is bírták hangerővel. A Psalmus e különös tolmácsolása nemcsak rá volt nagy hatással, hanem minden hallgatóra.

A neves weimari főiskolán Kodály Zoltánt az intézmény tiszteletbeli szenátorává választották.

A berlini disz doktorrá avatás ünnepélyes keretek között október 30-án történt. A Humboldt-egyetemi ünnepségen Kodály is felszólalt, s ennek során elmondotta, hogy nagyon érdekes helyzetbe került: doktorrá avatták azon az egyetemen, amelynek kapuján 57 évvel ezelőtt mint tanuló járt be, s most doktorként megy ki ugyanazon a kapun.

A mester az NSZK-ban is töltött néhány napot, ahol az összehasonlító zenetudományi intézetben a nemzetközi népzenei tanács egyik vezetőségi tagjával tárgyalt folyóirat-kiadási ügyekben. Eleget tett a kölni és karlsruhei meghívásoknak is, ahol zenedarabjaiból koncertet rendeztek. Kodály Zoltán véleménye szerint Köln kissé megváltozott. Régen mint olyan zenei központot emlegették, ahol sok jóhangú énekes volt. Érkezése a főiskola énekkara betanult néhány Kodály-művet, de már előre panaszkodtak, hogy nincs állandó énekkaruk és a jelenlegi is kevés tagot, köztük mindössze hat althangot számlál. A szerző budapestről vitt hanglemezekkel bemutatta a Kölnben előadott kórusműveket a vendel utcai gimnázium énekkarának tolmácsolásában. A szakemberekből álló közönség lelkesedve ismerte el, mennyivel szebben éneklük ezt nálunk.

A németek kezdik felfedezni a mai magyar zenét. Kodály Zoltán megemlítette, hogy ebben segítségükre lehetne a magyar hanglemeggyártó vállalat, ha idehaza is és külföldön is több lemezt hozna forgalomba. Az igény megvan és teljesítésre vár./mti/

17.55/a

- 42 -

bb 78. tapasztalatcsere az öntözéses gazdálkodásról

vid tné-lm fm

1964. november 17.

A tit agrártudományi szakosztálya kedden nyíregyházán tapasztalatcserét rendezett a Szabolcs-Szatmár megyei termelőszövetkezetek képviselői részére. Megvitatták az öntözéses gazdálkodás problémáit, lehetőségeit és a megyszerte alkalmazott termelési technikai eljárásokat, módszereket.

Szabolcs-Szatmár megyében tovább fejlesztik ezt a rendkívül gazdaságos termelési módot. Már eddig is 150 millió forintot költöttek az öntözéses gazdálkodás fejlesztésére. Ennek nyomán elérték, hogy az öntözött növénykultúrák 150-160 százalékkal adtak nagyobb termést a szokottnál. Az így keletkező többletjövedelem többszöröse a beruházott összegeknek.

A tanácskozás résztvevői reálistnak tartották Szabolcs-Szatmár megye távlati öntözésfejlesztési tervét, amely szerint 140 000-150 000 hold mesterséges öntözése valósul meg a természetes tárolók, öntöző fűrtök, csökutas rendszerek és egyéb víznyerési lehetőségek építésével, kihasználásával./mti/

bb 79. országgyűlési albizottság ülése

t bc/tr-lm zs

1964. november 17.

Az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága által az orvosképzés ütemének tanulmányozására kiküldött albizottság kedden délután dr. Törő Imre elnöklésével ülést tartott az ország-ház gobelin termében. A témával kapcsolatos kérdésekről Köböl József, az országos tervehivatal főosztályvezetője és Cserba László, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta az albizottságot.

A vitában felszólaltak: dr. Vedres István, az egészségügyi miniszter első helyettese, dr. Babics Antal, dr. Donhoff Szilárd, háner József, dr. Pesta László, dr. Petri Gábor, dr. Schnitzler József országgyűlési képviselők, dr. Juhász Pál, a debreceni dr. Sós József, a budapesti, dr. Tóth Károly a szegedi orvostudományi egyetem rektora, dr. Gyergyay Károly, Budapest főváros tanácsa vezető főorvosa és dr. Kovácsics János, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője./mti/

18.55/- szb

-43-

bb 81. megnyílt alandia pantoja bolíviai festőművész tárlata az ernst muzeumban

t tf/tr-lm fm

1964. november 17.

a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös rendezésében kedden az ernst muzeum termeiben ünnepélyesen megnyitották miguel alandia pantoja bolíviai festőművész tárlatát. az ünnepségen résztvett - a kki vendégeként hazánkban tartózkodó - miguel alandia pantoja, felesége és leánya társaságában. megjelent a külügyminisztérium, a kki több vezető munkatársa, képzőművészeti életünk sok ismert képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több tagja.

a nagyszámu közönség jelenlétében dr. solymár istván, a magyar nemzeti galéria főigazgató helyettese mondott megnyitó beszédet.

a kiállításon - amelyet két hétig tekinthetnek meg az érdeklődők - a bolíviai mesternek 64 alkotása nyújt izelítőt a mai délamerikai pikturából. az élénkszinű kompozíciók jellegzetes művei a „mexikói reneszansznak”, nevezett festészeti irányzatnak. érdekes része az anyagnak a művész - az egykori bányász - monumentális falfestményeiről készített fényképek kollekcója.

alandia pantoja művészete - mondotta többek között dr. solymár istván - tartalmilag haladó, formailag szervesen kapcsolódik a délamerikai kulturák formavilágához. továbbfejleszti az őslakosság művészetét és a stilizált formák, megdöbbentő szimbólumok nyelvén szól. ezután idézte diego riverának, a mexikói festészet kiemelkedő alakjának alandia pantoja munkásságáról szóló elismerését: „átvette orozcótól, siqueirostól a harcos művészet zászlaját, festészete a nép mellett alkotó művészek kifejezési eszközévé vált,„.

a székesfehérvárott és veszprémben az elmúlt hetekben nagy sikert aratott kiállítás a budapesti bemutató után majd jugoszláviában vendégszerepel./mti/

19.08/a

- 44 -

bb 80. fordulat az időjárásban: viharos széllel sarki hideg csapott át Európán - lehülés, futó esők, hózáporok várhatók

i cs/sk szb la

1964. november 17.

a múlt hét végén erőteljes felmelegedést hozott a tartós szubtrópusi légáramlás, amely azóta a brit-szigetekig, illetve a kontinensen skandináviáig hatolt. most ismét fordulat következett be az időjárásban. a skandináv ciklon és az ibériai félsziget feletti központtal működő anticiklon között óriási légnyomáskülönbség alakult ki és viharos széllel megindult a hideg sarki levegő inváziója délkeletnek. hétfőn a grönland és izland felől támadó hideg Irországon, a skandináv félszigeten, illetve Németországon, a Cseh-medencén át Ukrajnáig jutott előre. a meleg szubtrópusi és a sarki levegő találkozási zónájában hétfőn többhelyütt 6-13 fokos hőmérsékleti különbségek voltak. Izlandon mínusz 6-11, grönlandon mínusz 11-15 fokos nappali maximumokat mértek, de a skandináv hegyvidékeken is csupán mínusz 2-5 fokig melegedett fel a talajközeli levegő. ugyanakkor dél-Európaszerte 11-15, Athénben 21 fokot mutattak a hőmérők.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy hazánkban hétfőn csak kisebb, 1-3 milliméteres esők voltak az ország területének 60 százalékán, és 3-8 óráig sütött a nap. kedden valamivel még tovább javult a hőmérsékleti átlag, bár a délutáni órákban több vidéken érződött már a sarki levegő hűtő hatása, a kékes-tetőről pedig már hózáporokat jelentettek a megfigyelők. a budapesten mért napi középhőmérséklet hétfőn 5,6, kedden 6 fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál. maximumszint mindkét napon 11-15 fok között alakult ki. most - elsősorban a sarki hideg további beáramlása révén - lehűlés következik: szerdán valószínűleg a normál szintre csökken a hőmérséklet, tehát megszűnik a több napon át tapasztalt, kellemes „melegtöbblet”, felhőátvonulásokra, szórványos futóesőkre, a hegyvidékeken hózáporokra kell számítanunk. a szerdai maximumok előreláthatólag 6-10 fok között alakulnak ki. /mti/

bb 83. megkezdődött a tit „kémiai esték”, című előadásorozata

k tf/tr szb fm

1964. november 17.

a tit kémiai szakosztálya „kémiai esték”, című sorozatának első előadását kedden a Kossuth klubban dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára tartotta meg. az előadást követően a fizikai és a kémiai tudomány képviselői megvitatták a két tudományág kapcsolatának időszerű kérdéseit, s az ismeretterjesztésben betöltött szerepét. /mti/

19.18/a

- 45 -

bb 82. a kisz fejér megyei küldöttértekezlete

vid tné szb fm

1964. november 17.

Kedden székesfehérvárott, a városi tanács dísztermében tartotta meg tanácskozását a kisz fejér megyei küldöttértekezlete. az elnökségben helyet foglalt kalmár dezső, a fejér megyei pártbizottság titkára, bujdosó imre, a fejér megyei tanács vb. elnöke, benkő györgy, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára. résztvett a tanácskozáson kovács rudolf, az mszmp központi bizottsága párt- és tömegszervezeti osztályának munkatársa, németh győző, a munkásörtség fejér megyei parancsnoka, dr. mátai pál megyei főügyész, valamint a tömegszervezetek megyei vezetői is.

a bodnár lászlóné, a kisz megyei bizottságának titkára terjesztette elő a kisz megyei bizottságának beszámolóját. elmondotta, hogy a kisz megyei küldöttértekezletén a megye csaknem 700 kisz alapszervezetének küldöttei 25 000 fiatal képviselnek. az 1960-ban megtartott kisz értekezlet után a megye kisz-fiataljai sok segítséget adtak a szocializmus építéséhez, a munka termelékenységének növeléséhez, a mezőgazdasági eredmények emeléséhez. négy év alatt a megye kisz-fiataljai mintegy 150 millió forintot takarítottak meg. az üzemekben 364 ifjúsági brigád háromezer tagja a szocialista címért vetélkedve ujitással, jobb munkaszervezéssel segítette az üzemek kollektíváit a feladatok végrehajtásában.

a megye kisz-fiataljait dicséri az egymillióhatszáz ezer forint értékű társadalmi munka is. 185 000 óra alatt 140 000 mázsa termény betakarításával segítették a kiszisták a termelészövetkezeteket.

a kongresszus tiszteletére kezdeményezett munkaversenybe hat ifjúsági brigád felhívására 113 ifjúsági brigád nevezett be. az ifjúsági kollektívák becsülettel teljesítik vállalásaikat.

bodnár lászlóné beszámolója után sonkoly gyula a revíziós bizottság beszámolóját ismertette a küldöttekkel. a két beszámoló és az írásban beterjesztett határozati javaslat felett élénk vita alakult ki. a küldöttértekezleten felszólalt kalmár dezső, a megyei pártbizottság titkára is, s ezután került sor a kisz fejér megyei bizottsága tagjainak megválasztására. /mti/

--

19.20/a

- 46 -

me

bb 84. magyar-bolgár barátsági est miskolcon

vid j--lm fm

1964. november 17.

kedden magyar-bolgár barátsági estet rendeztek miskolcon. az ünnepségen résztvett a hazánkban tartózkodó bolgár szakszervezeti küldöttség is. a baráti találkozó alkalmából „bulgária”, címmel fotokiállítás nyílt. az ünnepi esten sztojan radev, a budapesti bolgár kultúra igazgatója mondott beszédet, majd a miskolci nemzeti színház művészei, valamint a művelődési ház „avas”, táncgyűjtése és kamarakórusa adott műsort. /mti/

--

bb 85. a pécsi balettegyüttes kétszázadik előadása - januárban tartják az együttes új bemutatóját

vid gk-lm fm

1964. november 17.

a pécsi balettegyüttes kedden tartotta 200. előadását: műsorán az 1962-es és az 1963-as év legsikeresebb produkciói szerepeltek. a viszonylag fiatal - mindössze négy éves - pécsi együttes előadásait 150 000-en látták. legutóbbi nyugateurópai turnéján például 40 000 nézője volt a pécsi balettnak.

a repertoár -darabok felújításával egyidőben a színházi évad két új bemutatójának próbáit is megkezdte az együttes. az egyiknek eck imre, a pécsi balett igazgatója, a másiknak a balettkar tehetséges fiatal táncosai készítik a koreográfiáját. az első bemutatóra január első felében kerül sor. /mti/

--

bb 88. időjárásjelentés

tné-lm la

1964. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti november 17-én, kedden este 19- órakor:

a nappali felmelegedés csökken

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, szórványos futó esővel, a magasabb hegyeken hózáporokkal. élénk, időnkint erős északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 6-10 fok között. /mti/

--

19.35/a

- 47 -

me

bb 86. 60 éves a magyar nyelvtudományi társaság

t ms/tné-lm la

1964. november 17.

a magyar nyelvtudományi társaság kedden este megalakulásának 60. éve alkalmából jubileumi közgyűlést tartott az akadémián. bárcki géza akadémikus, a társaság elnöke ünnepi megnyitójában áttekintést adott a 60 év munkájáról. a társaság a magyar nyelvtudomány művelésére és népszerűsítésére alakult. jelentős eredményeket ért el a tudomány fejlesztésében, a közönség érdeklődésének felkeltésében, a fiatal tudósnevezdek nevelésében. lapja, a magyar nyelv az egyetlen tudományos folyóirat volt, amelynek minden évfolyama megjelent a közbejött ismételt háborus események, a két világháború alatt is.

a tetszéssel fogadott megnyitó után tamás lajos akadémikus nagy érdeklődést keltő előadást tartott a román nyelv magyar jövevény-szavairól.

a közgyűlés végén az elnöklő bárcki géza emléklapot nyújtott át a társaság hat kiváló, 50 évnél régebbi tagjának, akik jelentős érdemeket szereztek a magyar nyelvtudomány fejlesztésében. emléklapot kapott alszeghy zolt, medveczky károly, pais dezső, rexa dezső, rubinyi mőzes és trócsányi zoltán.

a közgyűléssel egyidejűleg kiállításon mutatták be a társaság kiadványait./mti/

--

bb 87. ,,rizséseket,, ítéltek el

i bc/gk-lm sr

1964. november 17.

sikkasztó boltvezetők és büntársaik sorozatos visszaélései ügyében hirdetett ítéletet kedden délután a 2-11-12. kerületi bíróság.

mészáros ferenc és tóth andrás, a csemege édesipari vállalat dolgozói, a zizi gyártásához használt rizsből - az ellenőrzés hiányosságait kihasználva - kisebb tételekben 20 mázsát, mintegy 32 000 forint értékben elloptak. géczy ferenc, a süteért vállalat árukihordója átvette tőlük a rizsmennyiséget, s ételmisszerbolt-vezetőknél értékesítette. a szállításban ,,közreműködött,, faragó sándor gépkocsivezető. nagyobb mennyiséget vett meg a forgalmi értéknél jóval olcsóbban hajnal józsef, a 12.418-as és dertil béla, a 12.402-es számú közért bolt vezetője, majd kiskereskedelmi áron értékesítette, a pénzt pedig megtarotta. dertil béla engedély nélkül az utcán is árusított üzleti árukat, az ezt végző bolti alkalmazottaktól átvett pénzt viszont nem fizette be teljes egészében a pénztárba. dertil béla utasítására a pénztárosok visszaéléseket követtek el a blokkolásnál, s az így mutatkozó többletet az üzletvezető megtartotta.
/folyt.köv./

19.45/a

- 48 -

bb 87. /,,rizséseket,,...1.folyt./-lm

a bíróság dertil bélát négy, hajnal józsefet három, géczy ferencet két évi és hat hónapi, mészáros ferencet és tóth andrást két-két évi, faragó sándort tiz hónapi szabadságvesztésre ítélte. más vádlottak rövidebb tartamu, részben felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést kaptak. a bíróság ítéletében kártérítési kötelezettséget is kimondott./mti/

- v é g e -

- 49 -

Me

MTI.

Hadja a Magyar Televízió Iroda, Budapest, I., Vám utca 8-7. Telefon: 100-400, 350-400
A szerkesztésért az kiadóknak a vezetőgazdái felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. november 18.

bb 1. gardelli, paul-badura skoda, malcolm frager a filharmónia januári vendégszereplői között - több nemzetközi díjas külföldi előadóművészt hallhat az új év első hónapjában a zenekedvelő magyar közönség

i ol/tné szb fm

1964. november 18.

Lamberto gardelli nyitja meg az országos filharmónia jövő évi vendégszereplőinek sorát. a már csaknem „budapesti honos”, népszerű olasz karmester 1959 óta állandó vendége operaházunknak, gyakori dirigense a budapesti hangversenyeknek. több opera magyarországi bemutatója és felújítása, számos nagysikerű koncert élménye fűződik nevéhez. gardelli vezényli január 7-én a magyar állami hangversenyzenekart. a zeneakadémiai koncert műsorán haydn: d-dur /london/ szimfónia, r. strauss: halál és megdicsőülés, valamint beethoven: 4. szimfónia című műve szerepel.

a bécsi konzervatóriumban karmesterként is kitüntetett oklevelet szerzett paul-badura skoda osztrák zongoraművész. még be sem fejezte tanulmányait, amikor elnyerte az osztrák zenei verseny első díját. 1948-tól rendszeresen fellép nyugat-európa, amerika, ausztrália koncerttermeiben és szívesen látott vendége a népi demokratikus országok zenekedvelő közönségének is. a bécsi zenei hetek és az edinburghi ünnepi játékok alkalmából az utóbbi négy évben minden tavasszal mesteriskolát tartott, ezeken több ízben részt vett fiatal zongoraművésznők, sirokay zsuzsa is. paul-badura skoda az új évben két alkalommal vendégszerepel budapesten: január 8-án a zeneakadémián, 11-én az erkel színházban. ellátogat pécsre és szegedre is.

januárban érkezett budapestre andrzej markowski lengyel karmester, a varsói ősz fesztiváljainak rendszeres szereplője is. a német szövetségi köztársaságban, olaszországban, jugoszláviában már többször szerepelt művész 7-én nagykanizsán lép a karmesteri dobogóra, 14-én pedig a magyar állami hangversenyzenekart vezényli a zeneakadémián.

malcolm frager zongoraművész, a fiatal amerikai művészgeneráció egyik legtenetségesebb tagja, három nemzetközi verseny első díjának tulajdonosa ad műsort január 17-én szegeden, 18-án pedig a zeneakadémián szólaltatja meg beethoven c-moll zongoraverse-nyét.

/folyt.köv./

- 1 -

me